

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE, AZ ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Külföldre egész évre 12 korona. Papok, tanítók, gazdasági egyleti tagok és közs. előjáróknak egész évre 6 K. a tanító-egylet tagjainak, közs. és körjegyzőknek 5 K. — Egy példány ára 16 fillér.

Felülsz. szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szög minden szó 4 fillér, azonnali 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér, többszöri közlésnél 4 fillérért közöltenek. Nyílt-tér sora 1 K. Hirdetés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint egyszer, vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemény, előfizetés és hirdetés intézendők. — Kéziratok vissza nem adatnak.

Felirat a miniszterelnökhöz.

Vármegyérk törvényhatósági bizottságának legutóbbi közgyűléséből kifolyólag igen fontos és általános érdekű feliratot szerkesztett alispánunk. Ez a felirat a székelyföldi törvényhatóságoknak is megküldött hasonló szellemű felirattal való pártolás végett. A felirat szövege következő:

Nagyméltóságu m. kir. miniszterelnök ur!

A kisebb pénzintézeteknek az utóbbi időben gyakrabban előfordult válságai, s ezek között a „Székelyegyleti takarékpénztár részvénytársaságának” közönségünket közelről érintő csődje, azon elhatározásra indította törvényhatósági bizottságunknak múlt évi december hó 12-ére egybehívott közgyűlését, miszerint felirat útján kérje fel a magas kormány figyelmét azon veszélyre, melyet a most említett pénzintézethez hasonló intézetek kevés kivétellel mindannyian magukban hordanak azért, mert üzletkörüket a befizetett részvényekkel s a beállható veszteségek fedezésére hivatott tartalék-alappal arányban nem álló mérvben terjesztik ki.

Ezen egészségtelen üzleti működés eredményezi azután azt, hogy a pénzpiacznak váratlanul

kedvezőtlen fordulata esetén, a leszámítolásra felhasznált betéti összegek visszafizetése nemcsak az illető intézetet hozza zavarba, de magát a betevő vagy hitelt kereső közönséget is.

Ezen körülményt súlyosan fokozza a betevőnek azon rendszerinti félelme, mely a más idegen pénzintézetek részéről ezen pénzintézetek részére nyújtott hitel felmondásával együtt jár s melynek első pillanatában tömegesen rohanják meg, az intézetet; s ha félelmük nem is lett volna alapos s ha máskülönben az idegen pénz visszafizetése successive eszközölhető is lett volna, — ezen utóbbi körülmény miatt el van zárva a kibontakozás felé vezető út s az erejét meghaladó mértékben fejlesztett pénzintézet összeomlik. Fokozza a veszélyt még azon körülmény is, hogy a kereskedelmi törvény nem tartalmaz tilalmi intézkedéseket az iránt, hogy az igazgatóság tagjai és a pénzintézet vezetői adósai lehessenek az intézetnek, minek következtében az érdekeltség néha károsan befolyásolja a mérleg összeállítását, illetve annak realitását. További veszély származhatik abból is, hogy a mérleg realitásának hatósági ellenőrzése jelenleg csupán az alaki szabályok betartására szorítkozik, de a betevő közönség érdekeinek megóvása szempontjából nincsen gondoskodás a mérlegnek és vagyonkezelésnek hatósági szakértői felülbírlatáról, oly czélból, hogy a kétes értékű követelések vagyon gyanánt ne szerepelhessenek s e helyett

azok a veszteség számlára irassanak, illetve azoknak fedezetére első sorban a jövedelem fordíttassék.

Ezen nagy vonásokban vázolt kép mutatkozik most minálunk, de mutatkozik mindenütt és mindannyiszor, valahányszor egy egy pénzintézet válságba jut.

Ezen közgazdasági és nemzeti tekintetben is igen fontos bajnak megelőzésére egyetlen módot tartunk alkalmasnak, — és ez az, hogy Nagyméltóságod és a vezetése alatt álló magas kormány bölcsessége a törvényhozás igénybevételével, megalkotandó törvény útján helyezze a takarékpénztárakat s általában a pénzintézeteket olyan állami felügyelet alá, melynek hatékony gyakorlásával lehetetlenné tétessék az üzletkörünek egészségtelen módon való kiterjesztése, de lehetővé tétessék a vagyonkezelésnek és a mérleg realitásának közérdek szempontjából hatósági szakértői, érdemi felülbírlata.

A „Székelyegyleti takarékpénztár”-nak bukása egyuttal más oldalról is megvilágította közönségünknek s talán általában a szomszédos székely törvényhatóságok közönségeinek is anyagi helyzetét; ugyanis, a székelyföldi különböző takarékpénztárak továbbá a nagyszebeni „Albina” nevű oláh nemzetiségi pénzintézet, valamint a nagyszebeni, brassói, segesvári és köhalmi szász nemzetiségi takarékpénztárak 6—8%-os kamattal mellett, igen drága jelzőlogos kölcsönökkel terheltek meg

„SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRCZÁJA.

Székely kivándorlottak.

(A „Székely-Udvarhely” eredeti tárczája.)

Édes hazánk Erdélyország,
Bárcsak láthatnók az orczád!
Haza sirunk minden nappal,
Sirva talál minden hajnal...

Verje meg a Szent Uristen,
Kinek otthon nyugta nincsen
S rabja lesz az idegennek,
A hol rongyképp emlegétnek.

Odahaza még megláttak,
Rokon, barát megsajnálta:
Édes szavuk lelkünkhöz szólt,
Vigasztalás, kenyér is volt.

Az ág is huz, megtép minden
S reményünk még ahhoz sincsen:
Hogyha egyszer majd meghalunk,
Honi földben nyugodhatunk...

Fülei Sz. Lajos.

Év elején.

Ha az Isten rám hallgatna,
Meg nem bánná senki azt,
Könyörgének a magyarnak
Minden évre két tavaszt.

Egyik lenne szép virágos,
Lombbal dallal dus, teli.
Mért a zsongás, mért a pompa?
Meg se tudnám fejteni.

Szerelmesen borulnának
Egymásra a levelek,
Susognának a virágok.
Ha harmatos este lett.

Fris tövükről élet nőne,
Öt-hat apró sarjadék...
Mind virág, mind egybe-másba,
Olyan — Árpád-ivadék.

Második tavasz ottan lenne,
Hol a hon Nemtője jár,
E nép üdve telt pohárba
S mégis illetlen áll.

Ki csak rá néz, gondja széled
S álmodik az ébredő,
Nektárja a boldogságnak
Habjaitól gyöngyöző

Boldog, békés nagy jövőndő
Két tavasza jer hamar.
Hogy az élet hév nyarába
Bátran lépjen a magyar.

... Hogyha az Ur rám hallgatna
És segítne jobb keze,
Összedülne a hazának
Minden bálványistene.

Tarcsafalvi Albert.

Zsomborból Amerikába.

Pár héttel ezelőtt 3 zsombori fiatalember titkon elhatározta, hogy kimennek Amerikába s ott a nagy napszámból magukat jól megpénzelve térnek haza. El is indultak utlevél nélkül. Tíz óra Szent-Mártonnál a vasuti állomáson leletlenül a pénzüket elvették s elküldötték az oklándi szövetségi bírósághoz s őket is visszautasították oda a pénzüket átvételére, honnan ki is kapták. Ugy mondták, hogy ők többé nem próbálnak kifelé, hanem itthon keresnek munkát. — Ugy látszik, hogy a székely férfi munkaerő többé nem Oláhország, hanem Amerika felé veszi útját, mert a székely hatóságokhoz mostanában sok keres adódik oda szóló utlevélért.

Sokkal jobb volna itthon maradni, mert Erdélyben és Magyarországon mindenkinek kap munkát, ha dolgozni akar. Itthon is gyűjtött vagyont, ha a munkabérét nem ezítrálgatja el és nem issza meg. Innen Amerikáig s onnan vissza, felelte sok a költség vasúton és tengeren. Ha ezt valaki leszámítja a kapandóságból, még annyi sem marad, mint az itthoni szerzemény lenne. De még a nagy Óceán áthajózása 10—14 napba kerül még jó időben is, de viharok alkalmával még a századik nemzetsége büneiért is megfizet

azokat az apró birtokokat, melyek átlag 100—800 koronáig terjedő kisebb kölcsönökre biztos fedezetet nyújtanak, azonban valamely budapesti nagyobb pénzintézetől nyerendő kedvezményes hitelt az alapszabályok szerinti feltételekkel biztosítékot nem képezhetnek, részint a fedezhető kölcsönösszeg csekélyisége, részint pedig a becslési adatok elégtelensége miatt. Ezeknek a takarékpénztári drága kölcsönöknek olcsó kölcsönökkel leendő konvertálása volna a cél, a melynek sikeres elérésével egy „Székely Földhitelintézet” esetleg „Székely Jelzalog Hitelintézet” egy közgazdasági, mint magyar nemzeti szempontból kitűnő szolgálatot tehetne a különböző hitelképes kisgazdáknak s ezek összességében az egész székelységnek.

Ezen pénzintézetnek kettős feladata lenne. Először, az apró birtokok méltányos hitel igényeinek a helyi viszonyoknak tényleg megfelelő értékelési eljárás alapján való kielégítése s ezáltal a drága jelzalogos kölcsönöknek konvertálása, lehetőleg olyan feltételekkel, hogy azok a nemzetiségi pénzintézetek feltételeinél kedvezőbbek legyenek. Ez által elérnének az a cél, hogy a nemzetiségi pénzintézetek jelzalogos adósainak javarésze a magyar pénzintézet adósává válnék s a mellett, hogy az adósok terhén némileg könnyítve lenne, a magyar föld magyar tőkének jövedelmezne s ez által lennének lekötve.

A létesítendő pénzintézet másik hazafias feladata volna az, hogy ott a hol a kínálkozó alkalom mutatkozik, az eladósított apró birtokok árverés útján való eladása alkalmával a birtokcserét akként közvetítse, hogy a magyar föld lehetőleg magyar kézben maradjon akkor, a midőn gazdát cserél.

Ezen körülmények mérlegelése indította törvényhatóságunkat arra, miszerint felkérni határozza a magas kormányt, hogy tekintettel a székelyföldi hitelviszonyoknak közgazdasági és magyar nemzeti szempontból égetően szükségessé vált javítására, egy „Székely Földhitelintézet” esetleg „Székely Jelzalog Hitelintézet” létesítése érdekében, a szükséges erkölcsi és anyagi támogatást nyújtani s ez által a pénzpiac érdeklődését a székelyföldi hitel igények iránt felkelteni kegyeskedjék, egyúttal pedig a szükséges törvényhozási intézkedéseket kedvezményezni méltóztassék az iránt, hogy a vidéki pénzintézetek, különösen a takarékpénztárak általános érdekek szempontjából állami ellenőrzés alá helyeztessenek.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székely-Udvarhelyt, 1901. évi december hó 12-én tartott rendes közgyűléséből.

Dr. Damokos Andor, alispán.

A székely kongresszus. A képviselőház első emeleti tanácstermében csütörtökön délután a székely kongresszus összehívásának és rendezésének kérdésében Bedő Albert orsz. képviselő elnöklésével értekezlet volt, melyen megjelentek az O. M. G. E. képviselőiben: Bujanovich Sándor alelnök, Széchenyi Imre gróf választmányi tag és Budai Barna; az Emke részéről: Sándor József orsz. képviselő; az Erdélyi Kárpátgyűlés részéről: Feilitzsch Arthur báró és Radnóti Dezső; továbbá Györffy Gyula, Bedőházi János, Sebess Dénes dr., Kemény Ákos báró, Ugron János, Fekér Antal, Molnár József orsz. képviselők, Borzék Soma nyug. min. tanácsos, Jancsó Benedek és mások. Hosszas eszmecsere után az értekezlet a következő határozati javaslatot fogadta el:

„Az összes illetékes egyesületek, úgymint az O. M. G. E., E. K. E., Erdélyi Gazdasági Egyesület, Marosvásárhelyi székely iparkamara és a Marosvásárhelyi székely társaság együttesen hívják egybe és rendezik a kongresszust, az O. M. G. E., E. K. E. és az E. G. E. és a Marosvásárhelyi kamara előmunkálatainak felhasználásával. Az illetékes egyesületek e célból kebelükből egy közös bizottságot állítanak egybe. A kongresszus külön irodát tart s a költségeket a résztvevő egyesületek közösen fedezik.”

Érdekes elvi döntés. A közigazgatási bíróság egy konkrét esetből kifolyólag kimondotta, hogy a közösségi illetőség megszerzéséhez nem kell a négy évi ottlakáson kívül a közösségi terhekhez négy éven át való állandó hozzájárulás, hanem elég a közösségi adónak egy ízben való kirovása s e terhekhez való egyszeri tényleges hozzájárulás is.

A beteg társadalom.

— jan. 15.

Megdöbbenve tapasztaljuk, hogy a bűnök legkülönbözőbb nemei mindjobban burjánznak. Maga a levegő fertőzött, tele van a gazdettek, szédelgések, bűnök bacillusai. Kóros a mai társadalom, erkölcsé romlott. A bűnök példái nem hogy visszariasztanák az embereket, ellenkezőleg buzdítják őket.

Ijesztően növekszik a rablógyilkosok, sikkasztók, tolvajok, betörők, csalók tábora. Szaporodik a gazemberek sora, például a legujabbak közül: Kecskeméthy, Gerber, Potovszky gróf, Tomka dr s ki tudná őket mind elősorolni? Nincs hét, hogy országra szóló szenzációs bűntény ne történnék.

Isten a saját képére teremtette az embert. S íme, hány ember porba dobja magát. Örület, vak szenvedély lázas állapotában nem retten vissza a legrémítőbb, a legborzasztóbb bűntől sem. Nem fél a törvény sujtó kezétől! A pénz utáni mohó, kapzsi vágy érzéketlenné teszi minden jobb, nemesebb felfogás iránt. A mai ember a pénz betege. A pénzvágy legyőzi szívé, lelkiismeretét, a józan ész diktálta emberi kötelességeket. Pénz! Ezzel fekszik le, ezzel ébred, ezzel boldog, nélküle beteg.

Gyenge az ember. Nem tud az átkozott csábításnak ellentállani, nem képes megküzdeni vele, önmagának parancsolni. Ha a lelkiismerete dacolni is akar a bűnnel, ha a törvény büntetésének teljes előérzetében is van az ember, mégis a kapzsiság, a kiszámíthatatlanság bizonyos foka felülkerekedik a becsületérzésen s magával

ragadja az embert az örvénybe, melyből ki nem lehet többé jutni. Bár a törvény sujtja a bűnöst, a magukról megfélemedező emberek mégis haladnak föltartóztatlanul a becsstelenség útján, nem félve sem törvénytől, sem Istentől.

Igen gyenge az ember. A pénz, az átkozott pénz csábít. A pénz uralkodik a társadalmon, dobál ide-oda, kénye-kedve szerint hánnyet bennünket; fölemel, lesújt rabjaul ejt, azután elbocsájt, megmutatja a mennyországot és a pokolba ránt. A pénz; rabjai lévén, feltétlen hatalmát mindannyian elismerjük, hiszen korlátlanul rendelkezik velünk.

Bűneink, a mai társadalom bűnei, szinte gyógyíthatatlan betegséggé fajultak, mert az erkölcsiség gyöngülésével a börtöntől, sőt az akasztófától való félelem sem szab gátat a gonoszlevőknek.

Mikor változnak a mai viszonyok?

Majd, ha a társadalomban mások lesznek a felfogások, majd na erősebb lesz az erkölcsi érzés s a pénz hatalma nem lesz oly korlátlan, mint ma.

Fel kell ébrednie mély álmából a társadalomnak és be kell látnia, hogy maga is bűnös. Keli hogy felvirradjon az idealizmus kora, mert csak az ideálisan gondolkozó ember lehet abszolút erkölcsös, csak ideális társadalom lehet boldog.

Nemesíteni kell a népet, ki kell ragadni az elméket a materializmus posványából, meg kell tisztítani a szíveket a realizmus sarától és vissza kell vezetni a lelkeket az eszmény templomának oltáraihoz.

Csak oly nemzet lehet nagy, hatalmas, utólérhetetlen, melyben kevés a bűn. Csak oly társadalom lehet erős, melynek erkölcsi alapja szilárd és megingathatatlan.

Világnapló.

— január 16.

A képviselőház pénzügyi bizottsága a hét folyamán letárgyalta a kultuszminiszeri és honvédelmi tárcza költségvetését és megkezdte a pénzügyi tárcza költségvetésének tárgyalását. Lukács László nyilatkozott a tisztviselők fizetésjavításáról is, mely kijelentése szerint, még nincs eldöntve, hogy milyen rendszer szerint lesz megoldva. — Tisza Kálmán abrudbányai megválasztása most már bizonyos. Ellenjelöltje Barabás Abel ugyan programbeszédét megtartotta, de mert látta, hogy megválasztására nincs kilátás egyúttal jelöltségéről lemondott. — Méltó kitüntetés érte Rákosi Jenőt, e kitűnő tollu publicistát és a „Budapesti Hírlap” főszerkesztőjét. A kassai Kazinczy kör megválasztotta disztagjává. A választásról szóló tisztán magyar stílusú diszoklevelet a napokban küldik el Rákosi Jenőnek. — A katolikus autonómiai kongresszus folytató agoson e héten is ülésezett. A tárgyalások a 27-es bizottság javaslatai körül folynak s még ezideig a pro és contra beszédeken túl nem terjedt. — Egy szenzációs eset tartja izgalomban a fővárost. Tomka dr tekintélyes és gazdag hírében álló főorvos lett öngyilkos. Hogy rongált anyagi viszonyain segítsen saját lakásán betöréses lopást inscenált ő maga, hogy ezáltal egy 200,000 koronás biztosítási összeghez jusson. Turpissága napfényre került s így a megbecstelentő következmények elől a halálba menekült.

az utazó. Ott pedig még német szóval sem lehet sokra menni, ha az ember angolul nem tud.

Az oda innen menőket csak úgy lehet venni, mint egy rabszolgát, vagy népcsordát, melyet az ügynök valahová elteszen, ott hagy s aztán eljén meg nyelvtudás s a pénz és a körülmények ismerete nélkül. Csak úgy bolondjába nem tanácsos menni.

Az Angol- és Franciaország közötti veszedelmes tenger nyakról (Calaisi vagy Lamanche csatorna) nem egy könnyen lehet egyenes vonalban New-York kikötőjébe átmenni az Océánon, mert ott az Océánnak a fenekén egy óriási völgy vonul déltől felfelé északra. Ezen völgyön felfelé igen sokszor roppant vízáradat nyomul óránként 5-6 mérföld gyorsasággal, mely egy nagy félkört formál 5-6 ezer mérföld futásában, míg az Azores hegyek felett francia partokon felül lecsendesedik. Ennek a vízáradatnak roppant orkán a kísérője napokon át. A mely hajót az a körülmény utközben talál, annak a rakomány és népe nagy veszélyben forog. Ha Columbus véletlenül és öntudatlanul ki nem kerülte ezt a tengerárt, valószínűleg sokáig ismeretlen marad az új világ.

New-York a 40 fok alatt van. Ezen ár miatt vagy le kell kerülni délre a 37-38 fok alá, vagy fel északra az 50-51 fok alá főleg vitorlás hajókkal. Ez a tengerár a mexicói öbölből indul ki, hová a forró égő alatti keleti szelek roppant víztömeget hajtanak s ezenkívül a Mississippi óriási folyó is, a tájban ömlik be a tengerbe s ez a roppant víztömeg rohan ki az öbölből, a floridai foknál észak-felé rettenetes tömegben és gyorsasággal, melyhez nem lehet hasonlítani bármely megáradott nagy folyónak a gyorsaságát. Sok hajó vész oda évenként. Jobb lesz itt h o n dolgozni.

A kínai császár és az özvegy császárné bevonult Pekingbe s így ezentúl a mennyi birodalom székvárosából fogja intézni a mennyi fiainak sorsát. — Ujabb lázadás híre jön Amerikából. Hir szerint Paraguaiban is kitört a forradalom s a felkelők elfogták Acezal elnököt. — Spanyolország is folyton forrong E hó 8-án Szaragosszában a liberalisok és klerikálisok között összeköltözés volt, mely alkalommal több ember megsebesült. A csendőrség fegyverrel állította helyre a rendet. — A finnek eloroszosításának munkája napról napra foly az orosz hatóságok részéről. Ujabb rendeletet kapott a finn-lövész zászlóalj parancsnoka, hogy gondoskodjék arról, miszerint a legénység lassanként megtanulja az orosz nyelvet szóban és írásban, mert a nélkül jövőre altiszteket előléptetni nem lehet. — Egy prágai lap értesítése szerint az osztrák birodalmi tanácsot e hó végére fogják összehívni.

Hitelügy.

Néhány szó iparosainkhoz.

II.

Föl tehát, szövetkezzünk! . . . Ezt a jelszót ohajtánók általánosan és gyakorlatilag megvalósítva látni Székely-Udvarhely város iparosai körében. S ez nem is olyan nehéz, ha tudjuk azt, hogy városunkban erre nézve már alappal rendelkezünk — a meglevő Hitelszövetkezetben, melynek alapszabályait módosíthatjuk, könnyen kibővíthetjük az Ipari Hitelszövetkezet üzletkörével.

Miben állana ez a kibővítés? Abban, a mire iparosainknak legnagyobb és égető szükségük van s ami nélkül versenyképesek nem lehetnek jeleni viszonyaink között.

Számtalan példát hozhatnánk föl, hogy a hiányzó forgó-tőke miatt hányszor elestek helybeli iparosaink a megrendelésektől. S vállalkozás esetén, mily önmegszorítással, anyagi küzdelemmel voltak képesek, úgy a hogy megfelelni szerződési kötelezettségeiknek. De ki tudná mind felsorolni azokat a hátrányokat, melyek a pénznélküliségből háramlanak iparosainkra! . . .

A hitelügyi bajok mind megszűnnek, ha a helybeli Hitelszövetkezet tagjaitól (ugy megbízás, mint engedményezés útján) behajtás végett elfogad mindenféle követeléseket; előleget és kölcsönöket a tagjainak szakmabeli ipari készítményeikre, számlaköveteléseikre, értéktárgyaikra, állami vagy más biztos értékpapiraikra és sorsjegyeikre.

Másfelől pedig a szövetkezet nyersanyag-raktárt létesíthet, melyben a tagoknak iparüzletükhöz szükséges nyersanyagokat, félgyártmányokat, hozzávalókat és szerszámokat előnyösen elad vagy közvetít. E célból a „Bőrányag-beszerzési szövetkezet” színtén bevonható volna, mint szakcsoport.

A szövetkezet közös termelés céljából — hasonlóan a timáriparosokéhoz — műhelyt is állíthat fel, melyben a szakmabeli anyagokat feldolgoztatja, vagy azokat feldolgozásra tagjainak vagy a tagok egyes csoportjainak kiadja; közös árucarnokot tarthat a tagok szakmabeli készítményeinek elárúsítása és értékesítése céljából; végül pedig a szövetkezet vagy maga vállalkozik ipari szakmunkálatokra, vagy tagjait ily vállalkozásaikban akár egyenként, akár pedig mint a szövetkezetben alakult alkalmi egyesülések, consortiumok tagjait támogatja és munkavállalataiknál a részükre szükséges biztosíték letételét közvetíti.

Ezekben ohajtottuk röviden ismertetni az ipari hitelszövetkezet rendes üzletkört, melynek összes pontjai iparosaink javára megvalósíthatók. Természetesen az eszmét népszerűsíteni kellene minden oldalról s iparosaink közvetlen vezetőinek meleg érdeklődésével gyorsan keresztülvihető is volna.

számában közzétett az iparosok ingyenes előadásainak sorozatát. Ott azonban sem az oly szükséges ipari testület, sem az ipari hitelszövetkezet létesítésére irányuló előadásról nincsen szó.

Nézetünk szerint pedig ezek elsőrendű szükségletek és az előadások keretébe beilleszthetők volnának.

Tisztviselők érdeke.

A „Székelyudvarhelyi Tisztviselő Kör” amiképen a mult alkalommal is jeleztük a Koncz Ármín-fele ház emeleti részén berendezkedve már e hó 15-én megnyitott és a helyiségek teljesen felszerelve, a kör tagjainak rendelkezésére vannak bocsátva.

Örömmel jelezhetjük, hogy általános mindenfelé az érdeklődés ezen kör iránt s a tagok száma is napról-napra szaporodik. A kör helyiségében pedig, míg egyik helyen a játékosok, beszélgetők és vitatkozók kacaja hallatszik, addig a más szobából az olvasók komoly képei tündeznek a belépő elé.

Pezsgő elevenség, egyetértő jókedv töltik be nap-nap után a kör termeit, úgy hogy a konzervatívok is kezdik már levetkőzni az idegenkedést és egyenként lépnek be ezen körbe, melynek tagsági díja 12 K, vidéki tagoknak pedig 6 korona. Lapjai a következők: Budapesti Hírlap, Magyarország, Magyar Nemzet, Magyarság, Ellenzék, Vasárnapi Ujság, Mátyás Diák. Ezekon kívül a kör céljaira önkényt felajánlották eddig a saját házukhoz járt ujságaikat: Mántó Miklós, a Pénzügyi Igazgatás és Pesti Naplót, Grünvald Lajos a Pesti Hírlapot, Biró Dénes a Budapesti Naplót, Embery Árpád pedig a kör elnöke, mintegy 60 K értékben az alakulás napján szabad kézből vásárolt, körülbelül 30 kötet különböző diszkótésű könyvet, Milcsevics János, Verne Gyula összes munkáit, Betegh Pál egy Kossuth és az Aradi vértanúk képét ajándékozta. Trattner Józsefné az Uj Idők és a Vasárnapi Ujság egy-egy évi folyamát. A kicsiny mustár mag ha lassan is, de szép fejlődésnek indult, jó akarattal, egyetértő támogatással hisszük, hogy nagyra nő Adja Isten! A lelkes adakozóknak csak hálás köszönetünket fejezhetjük ki s továbbra is érdeklődő jó akaratukat kérjük. Gy.

Iparügy.

Nyersbőrök eladása. A mezőhegyesi m. kir. állami ménésintézetben a folyó év folyamán levágás vagy elhullás folytán származandó nyersbőrök eladása tárgyában 1902. január hó 24-én d. e. 10 órakor nevezett igazgatóságnál ajánlati versenytárgyalás lesz. A bőrök két csoportban kerülnek eladásra. Az I. csoportban a szarvasmarha-, ló-, számár- és sertésbőrök; II. csoportban a juhbőrök. Ajánlatok csak csoportonként tehetők 600 és 200 K bánatpénzzel.

A munkakönyvek visszatartása. Kétely merült fel az iránt, hogy a munkaadó meddig tarthatja vissza a munkájából jogtalanul kilépett segéd munkakönyvét. Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter, a törvény alapján, figyelmezteti a törvényhatóságokat, hogy a munkaadó a kilépést tizennégy napon belül tartozik az iparhatóságnál bejelenteni s ugyanannyi idő alatt köteles a könyvet is beszolgáltatni. Kivételt állott, ha ez alatt az idő alatt a munkaadó az iparhatóságtól a segéd visszahozatalát követeli, a mely esetben a munkaviszony főnállónak tekintendő s az iparhatóság elrendelheti a segéd visszatérését, kötelesege teljesítésére szoríthatja és a törvényes büntetéssel is sújthatja. Ha azonban az iparhatósági rendelkezés végrehajtását a munkaadó nem szorgalmazza, akkor a könyvet tizennégy napon belül vissza kell adni.

Irodalom.

A történelem egyes korszakai szinte drámai erővel jelennek meg s úgy is hatnak, mert a sors szinte művészién dolgozta ki. Nagy Sándor hadmeneteiben, Hannibál alpesi útjában mintha egy-egy éposz testesülne meg. Róma bukása, Karthágó elpusztítása, a Thermopilée, az Abencragok sorsa mind költői, sőt egyenesen drámai érdekű. Vrámai korszaka nincs az egész világ történetnek, mint a 30 éves háború, az eszmék és szenvedélyek vad és nyers haszának borzasztó kora. Wallenstein féktelensége, csapatainak fanatizmusa betölti a világot s drámai erejűvé teszi az egész korszakot. Ez megint egy olyan világesemény, a melynek hullámai hozzánk is átesapnak s az európai történelem lapjain megint megfordulnak magyar nevek. A kereszténység terjedése óta Nyugatról nem csapódtak ide nagyobb hullámok, mint ebben a korban. Erről a korról szól a Nagy Képes Világtörténet 147. füzeté, mely most hagyta el a sajtót. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője dr. Marczali Henrik, egyet. tanár, ki egy-szersmind a VIII. kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzeteként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézete Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-ut 18 sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján havi részletfizetésre is.

Magyar Remekírók. A Franklin-Társulat nagy irodalmi vállalata, a „Magyar Remekírók” gyűjteménye, mely az utóbbi hetekben az egész hazai sajtó által, mint rendkívüli irodalmi esemény lett ismételtelen üdvözölve, — mint értesülünk — február hó elején indul meg 5 kötetes, első sorozatával. Ez első sorozatban a következő kötetek fognak foglaltatni: Arany János munkái I. kötet, sajtó alá rendezte: Riedl Frigyes. Tompa Mihály munkái I. kötet, sajtó alá rendezte: Lévy József. Vörösmarty Mihály munkái I. kötet, sajtó alá rendezte: Gyulai Pál. Garay János munkái, válogatva sajtó alá rendezte: Ferenczi Zoltán. Csiky Gergely színművei, válogatva sajtó alá rendezte: Vadnay Károly. Ez az 5 kötet megmutatja, a Franklin-Társulatnak milyen becses vállalata ez a Magyar Remekírók gyűjteménye. Mindjárt az első helyen Arany János indul meg szép és az eddigieknél tökéletesebb kiadásban, a mely hogy kifogástalan lesz, arra elég kezesség a szerkesztő Riedl Frigyes neve. Nagyon helyes volt a „Magyar Remekírókat” Arany Jánossal megindítani, mert merőben csonka lenne az ilyen fajta gyűjtemény Arany János nélkül. Voltaképpen nem is szabadna megkínálni a magyar közönséget, a magyar remekírók oly gyűjteményével, a melyből Arany János hiányzik. A többi négy kötetnél is konstatalható, hogy mind oly íróknak a műveit tartalmazza, a melyeknek a „Magyar Remekírók” gyűjteményében hiányozniok semmi körülmények közt sem szabad, mert a legbecsesebbek közé tartoznak, a mit a költői irodalmunk egyáltalában teremtet. Hogy a Franklin-Társulat ezt átértette, azt abból látjuk, hogy a sajtó alá rendezéssel oly neveket bízott meg, mint Gyulai Pál, Lévy József, Vadnay Károly és Ferenczi Zoltán. Mindezt összevéve, nagy örömmel adhatunk hirt a Franklin-Társulat, emez újabb vállalatáról, melylyel újból beigazolta, hogy méltó arra az előkelő helyre, melyet irodalmi intézeteink között elfoglal. A mint a kiadó közleményéből látjuk, az egész gyűjtemény 11, ötkötetes sorozatban, vagyis 55 kötetben fog megjelenni és pedig évenként két sorozat, vagyis 10 kötet. Az egész munka ára 220 korona, de a Franklin-Társulat lehetővé tette, hogy a munka csekély havi részletekben is be legyen szerezhető. Megrendelést elfogad a kiadó és bármely hazai könyvkereskedés.

Tanügy.

Mit mondott az új tanfelügyelő. A „Székely-Udvarhely” mult számában említettük, hogy Balogh István vármegyénkbe kirendelt tanfelügyelőnk milyen szép beköszöntő beszédet mondott a közigazgatási bizottság e havi rendes ülésében. Nem tartjuk érdektelennek azt, hogy ezen beszédet vármegyénk tanítóival bár nagyobb vonásokban megismertessük s ezért azt a következőkben közöljük:

Méltóságos Főispán ur!

Tek. Közigazgatási Bizottsági

Főispán ur öméltóságának imént elhangzott üdvözlő szavait midőn megköszöném, egyuttal szíves engedelmeiket kérem, hogy néhány szót szólhassak.

Mikor a nagymélt. vall. és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur rendeletével e nemes vármegye népoktatásügyének vezetésével megbízattam, oly forma érzés vett erőt rajtam, mint a katonán, mikor először harczba indul.

Első pillanatban a kétségnek bizonyos nemes szállta meg szívemet: vajjon képes leszek-e megfelelni a belem helyezett bizalomnak? Vajjon a véges emberi erő nem hagy-e cserben s nem roskadok-e le fél uton, mielőtt a rám bízott feladatnak csak részben is megfelelnék? — E kétséget azonban a másik perczben eloszlatta egy szó: a magyar föld és e föld népe iránt szívemben élő szeretet szava és azóta erősen hiszem, hogy Isten segítségével és embertársaim támogatásával talán meg tudok állni az örhelyen, amelyre a közoktatásügyi kormány bizalma helyezett.

Az irányelvekről, a melyek működésemben vezetni fognak, csak röviden, vázlatosan szólok; vázlatosan először azért, mert első megjelenésem alkalmával a tek. közigazgatási bizottság tagjainak szíves türelmét hosszas fejtegetéssel próbára tenni nem akarom; másodsor pedig azért, mert akár mily hosszú fejtegetés után is a lényeg, a mi pedig fő, ugyanaz maradna.

Kötelességem gondoskodásom tárgya lesz első sorban, hogy a nép gyermeke az ő életkörülményeihez s ükséges tudást lehetőleg elsajátítsa s az élet küzdelmeinek harczába a szükséges tanultság fegyverével mehessen. E munkához azonban kérve kérem az egyházi és politikai hatóság segítségét is s meg vagyok győződve, hogy meg is kapom, mert hiszen mindnyájan tudjuk, hogy „elvész a nép, mely tudomány nélkül való”. Mi pedig, Isten segítségével, még élni akarunk.

A tudás azonban egymagában igen kétes érték; ha nem párosul vele a munka szeretete, csak olyan, mint a földbe ástott kincs: megdohosodik, megpenészedik s gazdájának jövedelmet nem hoz. A mely tanító a népet becsületes, munkás életre neveli, mindenkor kiváló nagyra becsülésre tarthat számot.

A tudás és a munkaszeretet azonban még nem teszi az egész embert. A társadalom embere amennyi szálal van kötve a föld rögéhez, ugyanannyival az éghez s a jó tanítónak a gyermek szívébe kell vésni, hogy ez a vérrel-verejtékekkel szerzett föld a mi egyetlen hazánk s „a nagy világon e kívül nincsen számunkra hely”. A gyermek szívébe kell csepegtetnie a hitet, hogy ha az élet küzdelmében ereje, ha az egész világ elhagyja — még mindig van egy erős, hatalmas támasza: a Mindenható s a ki ő benne bizik, meg nem csalatkozik.

A tudásnak, a munka- és hazaszeretnek alapja s egyuttal koronája az erkölcsös, vallásos élet s a mely tanító szóval, példaadással a népet vallásossá, erkölcsössé neveli, az vagyont adott neki, „mert szegénynek drága kincs a hit, tünni és remélni megtanít”.

A midőn még kijelenteném, hogy e vármegye kulturális munkájában, mint a kormány megbízottját, soha sem felekezeti, sem magánérdek nem fog vezetni s hogy tetteimnek utmutatója mindenkor a nagy közös érdek: a magyar haza érdeke lesz, tisztelettel kérem ugy a főispán ur öméltósága, valamint e törvényhatósági közigazgatási bizottság jelen és esetleg távollevő tagjait, hogy munkámban támogatni sziveskedjenek.

— **Tanítógyűlések reformja.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter mult hó 17-én 86241. sz. a. leiratot intézett a kir. tanfelügyelőségekhez a tanítógyűléseknek jövőre való megtartására vonatkozólag. E szerint évenként tartatnék egy fiókköri és két évenként egy közgyűlés. Ugyanezen

leirata...

rendelet intention...

ak a... asát és... jövahagyás alá leendő előterjesztését is sürgeti. Az Udvarhelymegyei Tanító Egylet választmányát épen e célból, de más fontos ügyeknek elintézése érdekében is, az elnökség f. hó 28-án Székely-Udvarhelyre összehívta. — Az alapszabályok módosítása alkalmával, de még előbb a közoktatási miniszterhez küldendő külön előterjesztés meg szerkesztése alkalmával, két indítvány lesz javaslatba hozva, egyik az, hogy tanítóegyesületünk évenként két (őszi és tavaszi) fiókköri és egy (nyári) közgyűlést tartson, a másik pedig az, hogy évenként két fiókköri és két évenként egy közgyűlés tartását vegye be az előterjesztésbe. Ez uton is felkérjük vármegyénk tanítóit, hogy e kérdésnek minél előbb leendő megvitatásához szólnak hozzá, mondják el véleményüket, mert a miniszteri rendelet is nem sablonos alapszabály változtatást, hanem az egyesületnek autonóm hatáskörébe, a céljának legjobban megfelelő módosítást kíván, a mit igazol a rendelet záradéka, mely így hangzik: Szívesen veszem, ha a kir. tanfelügyelőség, vagy az érdekelt egyesületek, mindezen tervezetekre nézetüket velem előzetesen közlik.

Gy. A székelyudvarhelyi községi flu-iskolát

Balogh István kir. tanfelügyelő f. hó 15—16-án meglátogatta. Személyesen győződött meg nemcsak a tanítók munkásságáról és az eddigi eredményről, melyért elismerését fejezte ki, hanem arról is, hogy milyen zugokban szorong városunk jövődöbeli nemzedéke és milyen rossz levegőt kénytelenek fogyasztani egész hosszú tanéven át. A legilletékesebb ember látta, személyesen győződött meg, hogy milyen iskola helyisége és felszerelése van egy rendezett tanácsu városnak Székely-Udvarhelynek. Epen azért feleslegesnek tartjuk a hiányokat egyenként felsorolni, a kívánalmakat részletesebben tárgyalni, csupán csak kérve-kérjük annyi városi szülő nevében, legjobb akaratával munkáljon közre, hogy ezen iskola-ügyünk teljes rendezést és helyes megoldást nyerjen.

Különfélék.

— **Az év kezdetén.** A „Székely-Udvarhely”-nek nyolczadik évfolyama vette kezdetét. Új alakban, de régi és erős kitartással megőrzött programjával indult útjára hét éves mult után a beállott új évben. Bizalommal fordulunk tehát közönségünkhez s kérjük, hogy ugy a maga részéről, mint saját körében jövőre is azzal a bizalommal, szeretettel, áldozatkészséggel támogassa, pártolja a „Székely-Udvarhely”-et, melyet hét év óta gyakorolt s melylyel igaz, mély hálára kötelezett bennünket. Ha minden olvasónk maga mellé még egy-egy hivat támogatónak megnyer, azzal csakis a közérdeknek tesz szolgálatot, a melyet mi pártatlanul, felekezeti színezet nélkül s lehetőleg még fokozottabb mértékben ohajtunk ezután is szolgálni. Ehhez kérjük előfizetőink és munkatársaink szíves támogatását s az előfizetések mielőbbi beküldését. A „Székely-Udvarhely” előfizetési ára marad a régi, mely a lap czimoldalán olvasható.

— **Nőegyleti közgyűlés.** Ma vasárnap d. u. 3 órakor tartja jótékony nőegyesületünk a vármegyeház I. emeleti kisebb tanácskozó termében évi beszámoló rendes közgyűlését, melyre az összes egyesületi tagokat, valamint az érdeklődő nagy közönséget is tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Gazdasági egyesületünk újra-alakulása.** Az udvarhelyvármegyei gazdasági egyesületnek f. hó 25-én d. e. 10 órakor a vármegyeház kis termében tartandó alakuló közgyűlésére, illetve e

közgyűlést 9 órakor megelőző előértekezletre uton is felhívjuk az érdeklődők figyelmét. Felkérjük az elnökség megbízásából mindazokat, kikhez taggyűjtő iverk küldettek, hogy ez iverket az elnökséghez Sz.-Udvarhelyre ha aláíratlanul is visszaküldeni sziveskedjenek. Felkérjük a törvényhatósági bizottsági tag urakat, a lelkész, tanító, községi előjáró és jegyző urakat, hogy az előértekezletre megjelenni s másokat is a megjelenésre buzdítani sziveskedjenek.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Szilágyi Albert helybeli főreáliskolai és Harsia Jusztinián gyöngyösi főgimnáziumi tanárokat kölesönösen áthelyezte.

— **Meghívó.** Az „Udvarhelymegyei Általános Népkövelési Egyesület”-nek f. évi január hó 19-én d. e. 11 órakor a tanfelügyelői irodában tartandó évi rendes közgyűlésére van szerencsénk a t. cz. tagtárs urakat és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívni. — A tagoknak határozatképes számban meg nem jelenése esetén a gyűlés folyó évi január hó 26-án fog megtartatni, tekintet nélkül a megjelentek számarányára. Sándor Mózes, elnök. Nosz Gusztáv, titkár.

— **Jegyzőválasztás.** A dályai körbe e hó 11-én Bene József okleveles jegyzőt körjegyzőnek választották.

— **Kölesönkérők** eddig mintegy negyvenen jelentkeztek 180,000 korona hitelignnyel a Magyar Földhitelintézet kiküldött megbízottjánál.

— **„Halljátok emberek?” — „El Amerikába!”** E hangzatos czimek alatt szenzációs czikkelyeket eresztett a „Magyarság”, mely — programja szerint — a székely ügyek szolgálatába szegődött S mikor ezt cselekszi, megvádol mindenkit, hogy Szent-Erzsébetből 26 székely család (?) indul Amerikába. A következő sz. leszállítja ugyan 22 emberre a 26 családot, de azért fentartja előbbi mondását — talán éppen a szenzáció kedvéért. 14-iki számban pedig — majdnem kiesnylőleg említi a Magyar Földhitelintézet akcióját 21 sorban, holott a támadásokat több hasábra menő vezércikkelyekben osztogatja. Hát bizony baj, nagy baj a székelyek kivándorlása, de azt szenzációkkal megakadályozni nem lehet. Megvalósítható javaslatokat kérünk nem panaszt, mely különben is országos. A „Halljátok emberek?” cz. cikkelyhez hasonlóak csakis az általános elégtelenség élesztgetésére, de nem a segítés módozataira alkalmasok. Vármegyénk vezető férfiai s ezek élén Hollaky főispán és Damokos dr. alispán esendes, de megszakítás nélküli mentőmunkát végeznek s ennek már igen szép eredményei láthatók az egész vármegyében. Hogy többet ne említsünk, itt van pl a lentermelés meghonosítása, a lengyár és a vargasi utvonat építése, kavicsszállítások házikezelése, a Földhitelintézet olcsó kölesőne és az iparosoknak börtgyár-építése. Ezek mind a kormány segélyezésével voltak keresztül vhetők — igazi lankadatlan munkássággal, melyhez hasonlótt eddig — fájdalom — egyetlen székely vármegyében sem tapasztaltunk. Udvarhelyvármegyét tehát a „Magyarság” vádaskodása nem érinteti s azzal bővebben foglalkozni, szükség felettinek tartjuk. Elvégre is a mult év május havától az év végeig 8719 korona érkezett Szent-Erzsébet és Magyar-Felek községekre Amerikából s ez oly csábító, hogy a szerényebb viszonyok között levő székelyek eltántorodásán nincs mit csudálkozni. A személyes szabadságot korlátozni nincs joga senkinek s a törvény keretén belül, hatóságaink mindent megtesznek az ellensúlyozásra. Ezt különben igazságkép — azt hisszük — elfogadja a Székely-Egyesület is, mert másképp „Bréma—Amerika” felé aligha biztatna képes naptárában, melynek szerkesztője tudvalevőleg a Magyarság szerkesztője.

— **Meghívás.** Van szerencsénk mindazokat, a kik az életbe léptetendő szabad Lyceum keretében felolvasás tartására vállalkoztak s egyáltalában annak eszméje iránt érdeklődnek, a f. hó 19-én, azaz ma vasárnap d. u. 3 órakor a főreáliskola tanácskozó termében tartandó értekezletre tisztelettel meghívni. Tárgysorozat: 1. Megalakulás 2. A felolvasások sorrendjének megállapítása. Dr. Solymossy Lajos, elnök. Nosz Gusztáv, titkár.

Nőegyleti fillérestély. A következő sorokat vettük: A folyó hó 15-én, szerdán tartott fillérestély, melynek rendezője Lánckzy Piroska volt,

köszönje meg a részvénytársaságnak a gazdag alapítványt. Ezzel az összeggel a vidéki hírlapírók országos szövetségének nyugdíj- és segélyalapja, illetőleg a vidéki hírlapírók támogatására szolgáló vagyona az 1900. évi zárszámadás eredményét véve alapul, 103000 koronára emelkedett. Jelen-tékeny adományt, 600 koronát küldött a vidéki hírlapírók szegedi elnökségéhez a napokban Andrásy Dénes gróf is az áldozatkész főúr, ki a legnemesebb közszélokra szolgáló nagylelkű támogatásával már oly sok intézményt kötelezett halára. Az adományt a gróf krasznahorkai uradal-mának ig. főügyésze Sulyovszky István szép hangu levél kíséretében küldte meg a hírlapíró szövetség elnökének.

— **Városi közgyűlés.** Városunk képviselő-testülete e hó 13-án Szakáts Zoltán polgármester elnöksége alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melynek legfontosabb tárgya az elemi iskolák és vágóhid tervezetei voltak. Mind a két ügyben a polgármester elnöksége alatt bizottságot küldtek ki. Elhatározták, hogy fiú- és leányiskolát építenek a sertéspiacra az állami iskolák mintája és berendezése szerint. A vágó-hid régi tervet szak-értő közbejöttével megváltoztatják s Zonda József tvh. állatorvos véleménye szerint eszközöztetik. Az állami ménék kiválasztására Papp Zakor Józsefet küldötték Sepsi-Szt-Györgyre. A szemétki-hordást és utcaseprést egy évre 24,000 koronával jóváhagyták, ugyancsak az utcák kövezésére vonatkozó szerződést is három évre az eddigi feltételek mellett. A tanácsot ideiglenes mérnök alkalmazására felhatalmazták a költségvetés ke-retén belüli fizetéssel. Töröltek 408 K 26 f pótl-adót s a tisztviselői nyugdíjalap 1895—1900. évi zárszámadásait a nyugdíjválasztmányhoz utasították. Kapeza Tamás irnokot betegség miatt szabadságolták és a tisztviselőknak 723 K előle-gyet engedélyeztek.

— **A hűség és kötelesség tudás jutalma.** Egy szép és lélekemelő ünnepély volt a napokban a Fehér-Nyikó mellett Szentmihály községben, a mely sem kicsinynek, sem nagynak, sem szegény-nek, sem gazdagnak lelket üresen nem hagyta, hanem igenis gazdagította nemes érzésekben. — A földmívelésügyi miniszter szentmihályi lakos Pap Áronnál szolgáló gazdasági cselédet Veres Istvánt 39 évi hűséges szolgálataért elismerő ok-levéllel és 50 K jutalommal tüntette ki. A jutal-mat Gálffy Kálmán főszolgabíró szép és lelkes munkásságra, kötelesség-tudásra buzdító, lelkesítő beszéd kíséretében adta át — a jelenvolt szent-mihályi, benczedi, kobátfalvi tűzoltóság és nagy közönség előtt az ünnepeltnek. — A jutalmat ünnepelt nevében Deák Miklós helybeli unitárius pap köszönte meg. Szívhez szóló hosszas besze-dét gyönyörűség volt hallgatni. A szülőföld szere-tetét szebben nem lehet ecsetelni. — Bar itt lettetek volna ti idegenben vándorolt hideg szívi székek, a kik magatoknál alábbvaló népnek szolgáltok, verejtéketeket nem a szülő édesanya boldogulhatásáért, hanem minden alkalommal gyű-löletet, ellenszenvét kimutató mostohaért hullat-játok, bár itt lettetek volna, tanultatok volna szülő-föld szeretetet — melegedett volna föl közönyös jéghideg szívetek. — Bár itt lettetek volna ti olyan cselédek, akiknek a munka, pontosság nem fér a nyakatokra — a kik minden 3 hétben gaz-dát cseréltek: tanultatok volna meg hogyan lehet 39 évig hűséggel szolgálni egy gazdát, — tanul-tatok volna meg, hogy e hazában a tisztességes munkást, a hűséges, kötelesség-tudó embert még felsőbb helyen is meglátják és elismerik. Tanul-tatok volna meg, hogy

Ez a föld, melyen annyiszor
Apáid vére folyt: —
Ez, melyhez minden szent nevet
Egy ezred év csatolt. —

pály emlékével tért haza. Csak mi kik a nép közt élünk, tudjuk és látjuk, hogy mily hatással van egy ilyen ünnepély a népre. Jelenvolt.

— **Egy régi megfigyelés.** Egy szorgalmas újságolvasó megfigyelte, hogy az országos meteo-logiai intézetnek és Falbnak az idő jóslása több-nyire ellenkezők. Így a folyó hétre is az egyik esőt, a másik száraz hideget jelez. Bármelyik kö-vetkezzék is be, meghűlésnek kivagyunk téve s ilyenkor jó a valódi, de csakis a valódi Rethy-fele pemetefü-czkorka.

— **Vásár-betiltás.** Székely-Udvarhely város területén a sertésvész szörvénnyel föllépett és a zárlat elrendeltetett. A keddi sertésvásár tehát betiltatott.

— **Az égei műkedvelők sikere.** A folyó hó 12-én Ége községben lefolyt színelőadással egy-bekötött táncmulatság — írja tudósítónk — ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben fényesen sike-rültnek mondható. Mert ugy a közeli, mint a távoli vidékről egybegyűlt közönség befogadására már este fél 6 órakor szűknek bizonyult a különben igen tágas tanterem. S noha a zsúfolt terem-ben sokan nem érezhették magukat a legkényelmes-ben, mégis jólesett látni azt az érdeklődést, mely-lyel a derék székely műkedvelők játékát kísérte a közönség. Szigligeti „Czigány” cz. népszínművének ekép való színrehozása dicséretére válhatik még szintársulatnak is. — Elismerést érdemelnek külö-nösen: Ferencz Dénes Zsiga czigány, Sándor Mihály Gyuri, ifj. Ferencz József Peti szerepében. A nők közül: Ferencz Zsuzsika Rózsit és Demeter Mária Rebekát adták kiváló sikerrel. Ferencz Zsuzsika gyönyörű éneke és szép játéka a közön-séget magával ragadta. A többi szereplők is mind igen jól megállták helyüket. — A mulatság anyagi sikeréhez felülfizetéseikkel hozzájárultak: Dr. Heltai Ferencz orsz. képvis. 10 K, Szöllősi Sámuel 1 K, Teleki Sámuel 1 K 20 f, Zagoni István 2 K, Balázs Sándor 2 K, Kandó János 2 K, Janecsek József 1 K, Ferenczi Albert 1 K, Szabó Gergely 1 K, Kapeza Lajos 1 K, Kállai Ferencz 1 K 20 f, Gáspár Ferencz 1 K, N. N. 20 fillérrel. Összes bevétele volt 134 K 90 fillér. Tiszta jövedelem 70 K. — Fogadják ugy a nemesszívű felülfizetők, mint az összes jelenvoltak az égei műkedvelő társaság hálás köszönetét.

— **Helyreigazítás.** Mult számunkban Fülei Sz. Lajos kiváló munkatársunk szép költeményében két bosszantó hiba esett. A költeményben ugyanis kétszer fordul elő Budvár s mind a két helyen „Buavár.”-nak volt szedve.

— **RÖVID HIREK.** Angol király a par-lamentben. 16-án oly látványosságban gyö-nyörködött az országgyűlés, amiben már 40 éve nem volt része, az országgyűlést maga a király nyitotta meg. Vasúti szerencsétlenség Olaszországban Brindisi mellett egy tehervonat a patakba zuhant, az óriási káron kívül 13 halottja is van a szerencsétlenségnek. Veszett farkasok. Máramarosmegyében a hideg beálltával veszett farkasok garázdálkodtak. Eddig igen sok embert és állatot martak meg. Kipusztításukra katonaság rendeltetett ki. Tomka dr. Tomka dr. ki czinkostársakkal saját lakásába betört s az ér-tekpapírokat egy hitosítási intézet kárára ellopta, öngyilkos lett. Tettére az vitte, hogy a rendőrség bűnösségét kiderítette. A szerb király beteg ségéről elterjedt hírek valótlank. most Sándor király drága feleségével utazásra indult s igen jó egészséggel örvend. Munkanélküliek. A budapestiek mintájára a frankfurti munkanélküliek is zavarognak, tüntetéseket rendeznek, amiket a rendőrség nehezen tud megakadályozni. Talált holttest. Egyik sopronmegyei községben egy feloszlásnak indult fiatal nő holttestére bukkan-tak. A jelekről ítélve kéjgyilkosságnak az áldo-zata. Los von Rom. Egy ausztriai lap közli, hogy az ezen mozgalom követői a mult évben 6000-en voltak, ennnyien léptek ki a katolikus kötelekből az evangélikus egyházba.

Közigazgatás.

Az udvarhelyvármegyei gazdasági egyesület. Sz. 5—1902. Meghívó. Az udvarhelyvármegyei gazdasági egye-sület f. é. január hó 25-én d. e. 10 órakor, a vár-megyház kistermében közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívattak. Tárgy-sorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Az 1901. évi számadás megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése. 4. Az 1902. évi költség-vetés előirányzatának módosítása. 5. A gazdasági egyesület működésének értékelése.

módosítás. 6. Január 21-ig az elnökséghez írásban benyújtott indítványok tárgyalása. 7. Elnök, két alelnök, pénztárnok, ügyész, 24 rendes és 4 pótl-választmányi tag választása. Székely-Udvarhelyt, 1902. január hó 8. Az elnökség A közgyűlést megelőzőleg 25-én d. e. 9 órakor előértekezlet tartatik, melyre az egyesület tagjain kívül a tör-vénnyel bizottsági tagok, lelkészek, tanítók, jegyzők és községi előjárók ezennel meghívattak.

Törvénytörvény.

Bűnügyi tárgyalások. A helybeli kir. járás-bírósnál e hó 9-én és 10-én a következő hiva-talból üldözendő vétségek és kihágások nyertek elintéztet: 1. Szabados Lajos és hasonló fia patakfalvi lakosok személyes szabadság megsérté-sének vétsége alól felmentettek. 2. Csutak Mózesné és Mihály Jakabné szombatfalva-városrészi lakosok közönség elleni kihágásért — előbbi 2 napi fog-házra s 10 K pénzbírságra, utóbbi pedig 1 napi fogház- és 10 K pénzbírságra ítéltetett. 3. Zongor Albert bétai lakos súlyos testisértés vétsége miatt 4 napi és Zongor László 1 napi fogházra ítéltetett; míg Széles Dénes kecsesi lakos annak vádja alól felmentetett.

Csarnok.

Nem vagyok olyan mint régen . . .

Nem vagyok olyan mint régen,
Nincsenek mostan vágyaim,
Nem szó szívem szép regéket,
Elszálltak a mult szárnyain.
Fel hagytam a reményekkel,
Éltem ábrándjának vége,
A mi még most szívemben él
Csak a mult idők emléke.

Élek most már vágyak nélkül.
Nem hat fénye jövőnek át,
De mégis tán van egy vágyam:
Eltemetni a mult romját.
En előttem már nem ragyog
A bizalom láng oszlopa,
Széttört árboez, nincs vitorla,
Remény hajója már oda.

Bús jelenben multnak minden
Csillogása kialuva,
Barátság, szerelemnek
Bennem maradt csak a hamva.
Üres szívvel fekszem a kelek,
Eltűnt minden a mult után,
Elmult tavasz s elszáradtak:
A virágok s levél a fán.

Befődte a terhes felhő
A jövőm fény sugarát,
Próbáltam s nem érzem többé
A virágok jó illatát.
A gyönyörök szép álmai
Nincsenek meg, mint volt régen,
Egy tarmező lett a lelkem,
S gyötrelmem van most helyében.

Lengj át béke már a földön!
Ugy sem bánom akármilyen les,
A jövőmre nem számítok,
A multam meg homályba veszt.
Tél vagy tavasz, halál, átok
Lelkem mindenre készen áll,
Rászedett a vágy és remény
Ragyogása mit sem használ!

Kertész Albert.

Hivatalos rész.

Körrendelet. Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 18065—901. alisp. Sz.-Udvarhely város pol-gármestere és mind a három főszolgabíró urnak. A m. kir. ministeriumnak 4600—901. M. E. számú rendeletével a közigazgatási eljárás egyszerűsíté-séről szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként Czimednek megküldetni nem fog. Miután pedig ezen törvény életbeléptetésével a közigazgatás egyes ágazataiban eddig fennálló törvények és rendeletek alkalmazása nem lesz lehetséges, az alispán a közigazgatási eljárásról szóló 1901. évi XX. t. cz. 1—12. §-ai az 1902. évi január hó 1-vel életbe léptetettek. Ezen életbeléptetési rendelet a hivatalos Belügyi Köz-löny folyó évi december hó 22-én megjelent 22-ik számában egész terjedelmében bennfoglalt-atik, s az épen ez okból külön kiadványként

nem tartozott ugyan a zsúfolt estélyek közé, mert bizony vajmi kevesen voltak ott, de azért ugy erkölcsileg, mint anyagilag szépen sikerültnek mondható. Remekül, gyönyörűen czimbalmozott Lázár Ádám gróf, először szólóban, aztán zenekisérettel. Pallós Rózsika (Sz.-Keresztur) pedig valósággal elragadta az egész közönséget kedves csengő hangjával, melyet először magyar népdalokban, majd egy pár operett részletben oly könnyedén szólaltatott meg. Csányi Aurél VII. oszt. tanuló monológot s Szabó Jenőnek „Vén Salamon” című költeményét jól felfogott előadásban, meleg érzéssel, valóban sikerrel szavalta. Ha hozzávesszük azt, hogy Kónya Sándor zenekara egész este lelkesen, tüzzel, szépen játszott, még csak az a mondanivalónk, hogy ez a program nagyobb közönséget érdemelt volna. Egyébiránt a tiszta jövedelem 34 korona. A legközelebbi szerdáról a fillérestély, tekintettel az ahhoz nagyon közellevő altiszti mulatságra, elmarad.

Altiszti táncestélye, mely e hó 23-án (csütörtökön) a Budapest-szálló nagytermében lesz, igen sikerültnek ígérkezik. Bátran elmondhatjuk, hogy ez lesz a farsang legnépesebb mulatsága. A műsor minden egyes pontja sok élvezetre nyújt reményt. A zenét az ezred gyulafehérvári zenekara szolgáltatja.

— **Szenzációt a népnek.** Káhn Náthán, Salamon Izrael, Horovicz és Sáfár Zelig urak nyúzzák a felvidéki ruthén népet kutyaúl. A „Hazánk” egy szemfüles munkatársa rá jön a dologra s a gazdaközönség ujságja — Vész József ur dühöngése daczára — egyik szenzációs leleplezés után a másikkal áll elő. — Szenzációs a dolog s a „Budapesti Napló” nem tágit és védi hitsorsosait a felvidéki Sáfár Zeligéket. Prömszakadtig. Sipuluszból Rákosi Viktor és országgyűlési képviselő lévén, bátyja a nagy Rákosi Jenő is nagyot akart s munkatársával a kicsiny, de jó ujságíró Zoltán Jenővel nagy szenzációt hajtat ki a „Budapesti Hirlapban”. — Első ujságjagunk a mindenit — szól Zoltán Jenő s Petőfi koponyáján alól nem adjuk. — S megtaláltatják Kéry Gyulával Petőfi fejét a balázsfalvi oláh iskola szertárában. — Légrády Károly lefőzve érezi magát minden képpen. — Hogyne, hiszen Sipulusz képviselő, őt pedig kibuktatta Makka László bá, hiába tamaskodott mellette Bede Jób. Nosza rajta, a „Pesti Hirlap” sem maradhat a többi mögött, szenzációt hamarosan s ime a sikasztó Kecskeméthy a „Pesti Hirlap” útján visszakínálja a fővárostól elemelt félmilliót. — Herzka Tivadar a „Magyar Hirlap” fő-mindenegybe, a ki csak félév előtt vette át a lapot, erre a sok szenzációra nem tud mást, mint előrántja a Szentpéter Sára bűnyűjét, melyen már egy éve lovagol s hogy ujat produkáljon, meginterjuvolja Mária-Nosztrán az elítélt asszonyt. — Hiába! szenzáció kell a népnek... Az mellékes, hogy sem a ruthénnek, sem a székelynek kenyere sincs. A fő a szenzáció. És az — mint látjuk — van.

— **Elszámolás.** A helybeli jótékony nőegyesület által, a szegény iskolás gyermekek felruházása céljából kibocsátott iveken a következők adakoztak: Simó Balázs 10 K, Fás Gyula, Damokos Andorné 5—5 K, Metzner Lajos, dr Urbányi Istvánné, Dr Imreh Domokos, Dr Mezey Ödönné, Szabó Albertné, Szöllősi Samuné 4—4 K, Adler százados, Dr Valentsik Ferenczné, Boros Károlyné, László Domokosné 3—3 K, Kassay Ákosné, Csehely Adolfné, Nosz Gusztávné, Szabó Andrásné, Pál Adolf, Hoffman Sándorné, özv. Becsekné, Csanády Zsuzsanna, özv. Török Pálné, Szabó Gáborné, Dr Kovács Mórné, Hann Károlyné, Felszegi Dénesné, Teichner Jakabné, Valdmán Lajosné, Haberstampf Károlyné, Ugron Lázárné, Zimny Ferenczné, Sándor Mózesné, Dr Kassay Albertné, Biró Sándorné, Becsek Aladárné, Lengyel Józsefné, Györfly Titus, Varga Ida, Pávelkáné, Szabó Far-

kasné, Székely Dénesné, Dr Nagy Samuné, Steinburg Ottóné, Gonda Jenőné, Gál Jánosné, Dr Ráczkövy, Müller Károlyné, Solymossy Jánosné, Pakches Viktorné, Dr Solymossy Lajosné, Fejes Áronné, özv. Szakács Mózesné, Dr Lukácsffy Istvánné, Szakács Zoltánné, Ugron Istvánné, Olasz Gyuláné, Rösler és Gábor, özv. Fehérvári Lajosné, Szakács Károlyné, Nagy Elemér, Lovass Aladár, Varga Dezső, Ravasz Árpád, Leichner Gyula, Demeter Dénesné, Czipott István, Barabás Jenőné, Hein Pálné, Szabó Árpád 2—2 K, özv. Kovács Lajosné, Németh Albertné, Görgényi Károlyné, Finkér Lászlóné, Diószegi Karolin, Gálter Jánosné, Dézsy Antalné, Dr Egyedné, Ehrenreich, özv. Kis Ferenczné, Paál Sándor, Lázár Ádámné, Palmay Józsefné, Kertész Albertné, Molnár Károlyné, Kovács Albertné, Gyerkes Mihályné, Nagy Irma, Martinovits Szilárdné, Zonda Józsefné, özv. Kassay Endréné, — n, Lázár József, Betegh Pálné, Amberboyné, Weinberger Fanny, Farczady Albertné, Hlatky Miklósné, Gáspár Balázs, Bodrogy Sándor, Ilyés Vilma, Novák Károlyné, Gergely Jánosné, Dragomán D., Láng Berta, Sterba Ödönné, Bagó Gyula, Szenkovits Jánosné, Madarász Irén, Their Oszkár, Dr Demeter Károlyné, Ilyés István, Szombatfalvy Lajos, Barcsay Károlyné, J. O., Lázár Kálmán, Hargita Nándorné, Hirsch Herman, Kollát Emma, Gálffy Endre, Bocz Endre, Blájer Balázs, Wachman Pál, Wachman, Zakariás Józsefné 1—1 K, N. N. 60 f, N. 40 f, Lázárné 40 f, Gál Sándorné 70 f, L. A. 40 fillér, összesen 240 K 50 f. A múlt év december 10-én a községi iskolában való kiosztás alkalmával Sándor Mózesné ismételtén adományozott 2 K, ezzel együtt 242 K 50 f azaz kétszáznegyvenkét K 50 f. — Ruhaneműeket adakoztak: Voith Geróné egy kabátot és egy mellényt, Riemer Gusztávné 2 női derekat, Krausz Ernőné 1 női felöltőt, Gyarmathy Ferenczné 2 fiu kabátot, Spanyol Pálné 1 rend férfi ruhát és 1 mellényt, Félegyházy Antalné 1 rend férfi ruhát, Roedigerné 1 rend férfi ruhát, Valdmanné 2 kabátot, 6 pár gyermekharisnyát, 2 pár cipőcskét, 6 drb köntöst, 1 gyermek gallért, 4 kis bluzt, 2 nadrágot, 4 kalapot, Virág József 4 fejre való kendőt, Jánossy Péterné 1 fiu kabátot, Jánossy Gyalóné 1 női felöltőt, 1 muffot, 1 sapkát, Pálffy Ferenczné 2 fiu ruhát, Gyarmathy Sándorné 1 rend férfi ruhát, Soó Gáspárné 1 fiu felöltőt, Varga Sándor 1 nadrágot, Persiánné 2 leányka ruhát, Tamás Albertné 1 leányka ruhát, muffot, sapkát és gallért, Lányi Imréné 1 fiu felsőt, Pap Andrásné 2 fiu kabátot, Dózsáné 1 pár cipőt, 1 leányka ruhát, 2 szoknyát, 2 kis kabátot, 1 nyakprémet, Embery Árpádné 1 férfi kabátot, 2 mellényt, Miskolczy Károlyné 2 fiu kabátot, 2 mellényt. Ezek részint átalakítottak, részint kijavítottak a szükséghez képest. — Teljesen új ruhát kapott 8 gyermek, teljes öltözetet 18, azonkívül 8 egyes öltöny darabokat, 15 uj lábbelit, 3 javítottat. A női és leányka ruhákat részint a háztól, részint a karácsonyi segélyezéskor megjelent érdemesebb szegények között osztattuk ki. A segélyezés részletesebb névszerinti kimutatása a legközelebbi választmányi gyűlés alkalmával történik meg. Dorosné, egy. jegyző.

— **Kísérletek — eredmények.** A meghűlésből eredő csusz- és közsvényes fájdalom legkinzobb megbetegedésnek nevezhetők már azért is, mert olykor egész évtizedig tartó különféle gyógyítási kísérletek, sőt hirneves gyógyfürdők használata is eredménytelen marad. Ezért mindenkinek fontos tudni, hogy létezik egy szer, melyről minden kétséget kizárólag be van igazolva, hogy még oly betegek igen súlyos baját is meggyógyítja, kik 10—15 év óta teljesen eredménytelenül keresték a gyógyítást, sőt enyhülést sem tudtak találni. — E szer a hirneves Zoltán-féle csusz kenőcs, melyet Zoltán Béla budapesti gyógyszerárában (Sétaterutca és Szabadság-tér sarok) készítenek s a melyről ugy bel- mint a külföldi kórházakban tett kísérletek alapján igen előkelő orvos-tanárok, valamint sok ezer gyógyult elismerő irata bizonyítja, hogy e szer hatásban felülmúlhatatlan.

— **A polgári önképző** holnapi fillérestélyén szaval Boros Póli, felolvass Szentpétery Sándor énekel Pásztor Irma, monológot ad elő Máthé Emma Bánk bankból Bánk és Tiborecz jelenését előadják: Ifj. Lengyel József és Lányi Imre. Lesz konfetti és világ-posta. Az estélyt Máthé Róza, Agota Róza, Novák János és Opri Miklós rendezik.

— **Dr Kovács Mór** közelebből elhalt ügyvéd irodájának gondnokául az ügyvédi kamara Kovácsy Albert dr ügyvédet nevezte ki, a ki az összes pörök iratait már átvette és ott megtalálhatók.

— **Tartalékos tiszteknek és hadapródoknak** szükséges egyenruhákat és felszereléseket előírás szerint legutányosabban és szolid kivitelben készít Falkenflug és Gottlieb egyenruházati és hadi felszerelési intézete Budapest, IV. Váci-utca 34., Klotild főhercegnő ő cs. és kir. fensége palotájában. Árjegyzéket és egyéb felvilágosítást ingyen és bérmentve küld ezen elsőrangú és megbízható cég.

4—7

— **Halálozás.** Sprencz György, a Székelyföld régebbi társszerkesztője, Sprencz Rudolf és Arthur helybeli cs. és kir. őrmesterek édesatyja, életének 52-ik évében e hó 14-én elhalt Csikszeredában. Temetése 16-án nagy részvét mellett volt s lelkéért 17-én szentmisét tartottak.

Jegyes- és ifju házaspárok művészi fényképeket kapnak Kalicza Gizella fényképészeti műtermében Székely-Udvarhelyt, Kossuth-utca Huszár-féle telek.

— **Díjnok táncestély.** Lapunk legutóbbi számában hírt adtunk a február hó 1-én tartandó díjnok táncestélyről, melynek rendező bizottsága megalakulván, mindent elkövet, hogy a közönség számára egy igazán jól sikerült mulatságot rendezzen. A bizottság elnökeül: Szabó Gábor vármegyei aljegyzőt, alelnökeül Török Mihályt választotta meg. Pénztárnok Kovács Domokos, ellenőr Péter Lajos és Batori Mózes, jegyző Kolumbán Lukács. — Az estélyre szóló meghívókat a napokban küldik szét, addig is tájékoztul közöljük, hogy a Polgári Önképzőkör termében tartandó estélyre a belépőjegyek árai: Személy-jegy 1 K, család-jegy 2 K 40 fillér. A tánctermet fényő galyakkal díszíti fel a rendező bizottság, a zenét Kónya Sándor helybeli í-ső zenekara szolgáltatja. Figyelmébe ajánljuk a közönségnek a város különböző hivatalaiban alkalmazott díjnokok táncestélyét s reméljük, hogy a leggyengébben fizetett, de legtöbb munkát végző hivatali alkalmazottak e jótékony célú táncestélye ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben meg fog felelni a várakozásnak.

— **Az „Udvarhelyvármegyei Muzemegyesület”** alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyási záradékkal ellátta s most már az egyesület végleges megalakulása van hátra. E célból folyó hó 25-én (szombaton) délután 3 órakor a vármegyeház kistermében tartandó értekezletre hivta egybe Domokos Andor dr alispán az érdekelteket.

— **Huszonöt ezer koronás alapítvány a vidéki hirlapírók segélyalapjára.** A m. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték részvénytársaság igazgatósága 25000 korona alapítványt szavazott meg a vidéki hirlapírók országos szövetségének segélyalapja javára és a följánlott nagyszabású alapítvány összegét tíz év alatt fizeti le olykép, hogy 1902-től kezdve öt éven keresztül 3000—3000, további öt éven át pedig 2000—2000 koronát szolgáltat be minden év január 2-án a szövetség pénztárába. Az alapító levél a magyar vidéki sajtónak az ország különböző pontjain teljesített érdemes kultur-szolgálatát méltatja és e munkásság előismerésének kíván kifejezést adni a szövetség segélyalapjára tett áldozatkész alapítvánnyal. A hirlapíró szövetség hálás köszönettel fogadta az osztálysorsjáték részvénytársaság lekötelező elhatározását, melylyel a legbőkezebb alapítói sorában is a legelső helyet foglalja el és a jelentékeny adományt folyó évi közgyűlésének azon javaslattal jelenti be, hogy az is

szám.

szenvet, különösen is felhívom az I. foku bíróságokat a jelzett törvényes intézkedéseknek való tanulóztatására, nehogy a jövő év május hó 1-ével már kezdetét veendő új eljárás esetleg a vitás közigazgatási ügyekben hozható véghatározatok alaki jogsérelmek orvoslására céljából felülvizsgálati kérelemmel támadassanak meg. Annak a megjegyzésével, hogy a folyamatban lévő ügyekben követendő eljárás kéntjére nézve az életbe léptetési rendelet „életbe léptetési intézkedések” című végső fejezete tüzetlen rendelkezéseket tartalmaz, különösen a követendő eljárás kivételét Czim figyelmét felhívni. A törvény most életbe léptetett 1—12. §§ aiban foglalt rendelkezések, melyek a közigazgatási ügyekben használható jogorvoslatok nemeinek és módjainak rövid szabályozását tartalmazzák, kiterjednek az összes, bármintő természetű közigazgatási ügyekre, kivéve az adó- és illetéktügyeket, továbbá a közigazgatási hatóságok hatáskörébe tartozó kihágási ügyeket. Különös figyelmet érdemlő a hatósági intézkedések egységes és világos terminológiájára, mint pl. határozat, véghatározat, végzés, mely megkülönböztetések szigorúan szem előtt tartandók és következetesen használandók. Különösen szem előtt tartandó azon fokozott mérvű felelősség, mely a törvény egyes intézkedései folytán jövőben a közigazgatási hatóságokra nehezedik. A törvény ugyanis az által, hogy a felelősséget tekintetében bizonyos korlátozásokat állít fel s így azon hatósági fokozatok számát, melyeken az ügyek megfordulnak, lejjebb szállítja, kétségkívül határozottabbá teszi az alsóbb foku határozatok hozatalára hivatott hatóságok jogkörét, de ezzel egyúttal jelentékenyen növeli felelősségüket is. A felelősségnek ezen fokozottsága mellett kétszeres többlességévé válik a hatóságoknak, hogy az ügyeknek minél behatósabb tárgyalására és minél alaposabb eldöntésére törekedjenek. Az első fokozat érdemben egybehangzó második fokozat határozat ellen ugyanis felelősséget nem rendszerint nincs helye. Harmadfoku határozat ellen pedig a felek részéről semmi körülmények között sincs helye. A felelősségen kívül azonban a felelősséget vitelnek a törvény még két sajátos nemét, a felülvizsgálati kérelmet és a felülvizsgálati módját különbözteti meg, melyek mellé sorakozik rendkívüli jogorvoslati eszközként az újrafelvétel. Ezen felül természetesen megmarad a közigazgatási bíróságról szóló 1896. évi XXVI. t.-cikkben említett panasz. A felelősséget (vagyis) felelősséget, felülvizsgálati kérelem és felülvizsgálat, előterjesztésének határideje bármely közigazgatási ügyben, bármely foku határozat (intézkedés, végzés) ellen általában 15 nap. A felelősséget nem a beérkezés, hanem a feladás időpontja határoz. A szóban előterjesztett felelősséget a hatóság jegyzőkönyvbe foglalni köteles és ez meg nem tagadható későn bejelentett felelősséget esetében sem. Ezeket felül helye van a törvényben felsorolt két esetben (felelősséget késő előterjesztése és idézésre meg nem jelenés esetében) igazolási kérelemnek is, melynek előterjesztési határideje szintén 15 nap. Miután az elősorolt újabb törvényes intézkedéseknek ugy lényege, mint a gyakorlati életben való alkalmazása a jelzett rendeletben tüzetesen körvonalozva van, azoknak a helyeni bővebb ismertetését mellőzöm. Csúpan az egyes főbb vonásokra akartam ezúttal rámutatni s ujabban is hangsúlyozva a közigazgatási hatóságokra ezen törvényből hármló új feladatok nagyságát, felhívni czim figyelmét arra, hogy ezen új törvény végrehajtásának és a gyakorlatba való rázkódás nélküli átültetésének sikeres eszközölhetése céljából gondos tanulmányozás és alárendelt közegei működésének lankadatlan ellenőrzése által hasson oda, hogy a jogszolgáltatás most életbe lépő előnyös intézkedései a köztudatba minél szélesebb körben menjenek át. — Székely-Udvarhely, 1901. évi december hó 25-én. Dr. Damokos, alispán.

Pályázat ülnöki állásra. Udvarhelyvármegye főispánjától. Sz. 955—901. főisp. Pályázati hirdetmény. Udvarhelyvármegye központi árvaszékénél egyik ülnöki állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást évi 2200 korona fizetéssel és évi 500 korona lakbérlet-ménnyel elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 5. §. VIII. pontjában előírt képzettségüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérésüket hozzám 1902. évi márczius hó 31-ik napjáig adják be. — Székely-Udvarhely 1901. évi december hó 24-én. — Hollaki, főispán.

Sértésvesz. Udvarhelyvármegye alispánjától. 582., 583. - 902. alisp. sz. Székely-Udvarhely város polgármesterének és valamennyi község előjáróságának. Közhírre tetel végett értesitem, hogy Bögöz község sértésállományában a szórványosan uralgott sértésvesz megszűnt s az udvarzárlat feloldott. Ellenben Oroszhegy község sértésállományában a sértésvesz szórványosan fellépett s az udvarzárlat elrendeltetett. Székely-Udvarhelyen, 1902. január 12-én. Dr. Damokos, alispán

Szerkesztői üzenetek.

B.-y. Köszönjük a szives figyelmet. Várjuk és kérjük az ígért cikket Szives üdvözlét!
F. Sz. L. L. vél meg.

Jakab József tanító urnak Mező-Telgd. Ha. „Válasz”-a csakugyan válasz lenne „Lövöldöző tanító” cz. közleményünkre s azt megcáfolná és nem kiméletlen támadás egy nő ellen — beküldött nyilatkozatát föltétlenül közölnek. Így azonban még nyitlatterben sem adhatjuk. Hogy ön lehetett-e, azt nem mi vagyunk hivatva kideríteni. Arra pedig, hogy Gedeon Ignác magyarhermányi puskamives (?) az ön forgópisztolyára mit mondott, a nagy közönség elé nem tartozik. Noha elismerjük, hogy Gedeon ur — úgy látszik — Magyar-Hermányban igen fontos és keresett személyiség — foglalkozása miatt. Különben béke velünk!

J.-ó. Vármegyénk bármely községéből szivesen és köszönettel veszünk minden társadalmi és közéleti mozgalomról, eseményről szóló tudósítást s azok gyors beküldésére jelenleg is fölkérjük lapunk munkatársait és barátait.

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.

Jó és olcsó asztali és csemegeborok Székely Udvarhelyt Fernengel Gyulánál kaphatók.

Valódi bort venni akarók kérjenek árjegyzéket Székely Borkereskedéstől Székely-Keresztur.

Kitűnő minőségű friss tea-sütemény kapható naponta Ernst György cukrászatában Székely-Udvarhelyt.

Hirdetések.

50 darab „Székelyudvarhelyi = Zálogkölesön Intézeti” = részvény eladó, darabonként 100 forintért **Deésen, Binder** Adolt gyógyszerésznél. 2—2

M. kir. államvasutak.

Keleti vonal.

TÉLI MENETREND.

(Bukarest—Brassó—Budapest—Bécs.)

Érvényes 1901. október 1-től. Érvényes 1901. október 1-től.

Tv. sz. sz.	Gy. v.	Állomások	Gy. v. sz. v.
I—III.	I—II.		I—II. I—III.
7:50	9:15 ind.	Bukarest	9:10 8:05
8:32	1:12	Predeal	9:31 1:11
5:08	2:45	Brassó	2:09 10:25
9:25	10:24	Kézdi-Vásárhely	6:53 1:35
10:15	—	Bukarest	— 6:55
8:54	—	Palanca	— 6:27
9:50	5:17	Gyimes	1:50 5:57
5:06	12:31	Sepsi-Szt-György	4:35 10:33
7:10	3:00	Székely-Udvarhely	1:59 6:12
7:26	3:16	Bikfalva 11. sz. örh.	1:40 5:54
7:38	3:29	Bögöz	1:27 5:41
7:57	3:54	Nagy-Galamfalva	1:10 5:25
8:13	4:11	Bethfalva 6. sz. örh.	12:41 5:10
8:25	4:21	Székely-Keresztur	12:32 4:53
8:33	4:29	Boldogassz.-falva 3. sz. örh.	12:13 4:39
8:42	4:38	Uj-Székely 2. sz. örh.	12:03 4:29
9:13	5:29	Héjjasfalva	11:14 4:30
9:35	5:42	Szegesvár	10:53 3:40
11:50	6:56	Kis-Kapus	9:43 2:24
7:41	4:40	Nagy-Szeben	1:20 11:01
12:58	7:35	Küküllőszög	9:04 1:12
—	1:53	Sóvár (Korond-füred)	— 8:02
2:07	8:06	Tövis (Arad felé elág.)	8:32 11:52
3:11	8:54	Székely-Kocsárd	7:50 10:44
12:25	5:43	Maros-Vásárhely	10:30 4:55
3:46	9:24	Aranyos-Gyéres	7:26 10:15
3:00	8:52	Torda	7:55 10:44
6:13	11:01	Kolozsvár	5:55 8:33
11:04	2:38	Nagyvárad	2:11 3:42
1:19	4:03	Püspök-Ladány	12:47 1:33
7:10	7:50	(Budapest)	9:15 8:30
1:50	1:50	(Bécs stb. Bruckon át)	2:10 10:00

(Utánnymot nem díjaztatik.)

BETECH PÁL

könyv-, papír-, író- és rajzszerszerek kereskedése.

Állandó nagy raktár:

Könyvnyomtató és könyvkötő ü z l e t.

Könyv- és újságkiadó vállalat.

„Székely-Udvarhely” szerkesztősége és kiadóhivatala.
„Nagy-Küküllő” kiadóhivatala Székely-Udvarhelyt, Kossuth-u.

Egyházi, Községi, Ügyvédi, Tanügyi, Körjegyzői, Szolgabírói.

Végrehajtói s más hivatalos és magánügyi nyomtatványokból, iskolai és irodai felszerelések-ből. Vidéki megrendeléseket gyorsan és lelkiismeretes kiszolgálással teljesít.

4801/1901. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az oklándi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság Balázs Mózes és Sándor Gergely lokodi lakosok végrehajtóknak Czerják Lajos lokodi lakos végrehajtást szenvedett elleni 180 korona s járuléka végrehajtási ügyében a székely-udvarhelyi kir. törvényszék (az oklándi kir. járásbíró) területén levő Lokod községben fekvő és a lokodi 29. számú telekjegyzőkönyvben A. † alatt foglalt: 52. hr. sz. kertre 367 K, és az 53. hr. sz. faházra 367 K, 90. hr. sz. ingatlanra 17 K, 101. hr. sz. ingatlanra 1 K, 111. hr. sz. ingatlanra 9 K, 121. hr. sz. ingatlanra 2 K, 123. hr. sz. ingatlanra 9 K, 241. hr. sz. ingatlanra 9 K, 292. hr. sz. ingatlanra 4 K, 295. hr. sz. ingatlanra 4 K, 337 hr. sz. ingatlanra 3 K, 367. hr. sz. ingatlanra 30 K, 444., 564. hr. sz. ingatlanra 25 K, 496. hr. sz. ingatlanra 5 K, 555. hr. sz. ingatlanra 17 K, 727/2. hr. sz. ingatlanra 2 K, 817/2. hr. sz. ingatlanra 3 K, 834. hr. sz. ingatlanra 5 K, 866. hr. sz. ingatlanra 4 K, 885., 886. hr. sz. ingatlanra 5 K, 913. hr. sz. ingatlanra 10 K, 988. hr. sz. ingatlanra 10 K, 1203., 1207. hr. sz. ingatlanra 6 K, 1213. hr. sz. ingatlanra 7 K, 1223/1. hr. sz. ingatlanra 3 K, 1248. hr. sz. ingatlanra 5 K, 1300. hr. sz. ingatlanra 12 K, 1383. hr. sz. ingatlanra 10 K, 1409. hr. sz. ingatlanra 4 K, 1479., 1480. hr. sz. ingatlanra 24 K, 1490. hr. sz. ingatlanra 20 K, 1506., 1507. hr. sz. ingatlanra 30 K, 1525., 1526. hr. sz. 8 K, 1545., 1546. 20 K, 1571. hr. sz. ingatlanra 4 K, 1577. hr. sz. ingatlanra 3 K, 1628. hr. sz. ing. 5 K, 1631. hr. sz. ing. 5 K, 1647. hr. sz. ingatlanra 58 K, 1657. hr. sz. ingatlanra 12 K, 1695. hr. sz. ingatlanra 13 K, 1713., 1714. hr. sz. ingatlanra 11 K, 1850. hr. sz. ingatlanra 5 K, 1920., 1921. hr. sz. ingatlanra 12 K, 2072. hr. sz. ingatlanra 15 K, 2191. hr. sz. ingatlanra 9 K, 2228. hr. sz. ingatlanra 7 K, 2303. hr. sz. 3 K, 2352. hr. sz. ing. 14 K, 2359. hr. sz. ingatlanra 17 K, 2378. hr. sz. ingatlanra 10 K, 2508. hr. sz. ingatlanra 5 K, 2532. hr. sz. ingatlanra 2 K, 2643. hr. sz. ingatlanra 1 K, 2577. hr. sz. ingatlanra 10 K, 2624. hr. sz. ingatlanra 40 K, 2703. hr. sz. ingatlanra 33 K, 2815., 2816. hr. sz. ingatlanra 9 K, 2910. hr. sz. ingatlanra 3 K, 2917. hr. sz. ingatlanra 5 K, 3105. 9 K, 3251., 3293. hr. sz. ingatlanra 12 K, 3254. hr. sz. ingatlanra 4 K, 3327. hr. sz. ingatlanra 6 K, 3773. hr. sz. ingatlanra 3 K, 3796. hr. sz. ingatlanra 6 K, a lokodi 47. sz. tjkvben A. † alatt foglalt: 110. hr. sz. ingatlanra 4 K, 117. hr. sz. ingatlanra 5 K, 119. hr. sz. ingatlanra 3 K, 240. hr. sz. ingatlanra 3 K, 296. hr. sz. ingatlanra 8 K, 1027. hr. sz. ingatlanra 21 K, 1767., 1768., 1769. hr. sz. ingatlanra 28 K, 2253., 2254. hr. sz. ingatlanra 4 K, 2312. hr. sz. ingatlanra 4 K, 3255., 3256. hr. sz. ingatlanra 9 K, a lokodi 56.

sz. tjkvben A. † alatt foglalt: 155., 156. hr. sz. ingatlanra 4 K, 703. hr. sz. ingatlanra 6 K, 793. hr. sz. ingatlanra 1 K, 3850. hr. sz. ingatlanra 2 K, a lokodi 122. sz. tjkvben A. † alatt foglalt: 933., 934., 935., 936. hr. sz. ingatlanra 10 K, 1044., 1045. hr. sz. ingatlanra 15 K, 1197., 1198. hr. sz. ingatlanra 15 K, 1515., 1516. hr. sz. ingatlanra 2 K, 1998., 1999. hr. sz. ingatlanra 28 K, 2649. hr. sz. ingatlanra 33 K, 2954., 2955. hr. sz. ingatlanra 9 K, 3108. hr. sz. ingatlanra 8 K, a lokodi 144. sz. tjkvben A. † alatt foglalt: 1900. hr. sz. ingatlanra 3 K, a lokodi 148. sz. tjkvben A. † alatt foglalt: 1945., 1946. hr. sz. ingatlanra 3 K, a lokodi 160. sz. tjkvben A. † a foglalt: 1134., 1135., 1136., 1137., 1138., 1139., 1140., 1141. hr. sz. ingatlanra 7 K, a lokodi 195. sz. tjkvben A. † alatt foglalt: 3650., 3651., 3652., 3653., 3654., 3655., 3657., 3658., 3659., 3660., 3661. hr. sz. ingatlanra 15 K, és végre a lokodi 270. sz. tjkvben A. † alatt foglalt: 184., 185. hr. sz. ingatlanra 347. koronában ezennel megállapított kikiáltási árakban, — még pedig a lokodi 47. sz. tjkvben özvegy Sándor Trézsi javára C. 2. alatt — a 148. sz. tjkvben özvegy Balácsi Lőrinczné szül. Sándor Juliánna javára C. 2. alatt s ugyanazon sz. tjkvben özvegy Sándor Trézsi javára C. 3. alatt és a 160. sz. tjkvben, szintén özvegy Balácsi Józsefné szül. Sándor Juliánna s özvegy Sándor Trézsi javára C. 2. 4. alatt bekebelezett haszonélvezeti jogok épségben tartása mellett, a végrehajtási árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi február hó 10. napjának d. e. 9 órájkor Lokod községében megállapított kikiáltási árakon alul is eladni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt m. kir. igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.
Okland, 1901. november 10-én.

Koncz Károly,
kir. albiró

6105/1901. tlkvi.

Hirdetmény.

Homoród-Recsenyé község általános határtagosítása és közhelyek arányosítása folytán szükségessé vált és az 1892. XXIX. t.-cz. 2. §. 1. b) pontjában említett telekkönyvi átalakítási ügyben az eljárás befejeztetvén, ez azzal a felhívással tetetik közzé:

1) hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15., 17. §§-ai alapján, ideértve e §§-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5., 6. §§-aiban és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják — e végből törlési keresetüket 6 (hat) hónap alatt, vagyis 1902. július 15. napjáig bezárólag a tlkvi hatóságához nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset, annak a harmadik személynek, ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2) hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 16., 18. §-ainak eseteiben, ideértve ez utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5., 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásaikat 6 (hat) hónap alatt, vagyis az 1902. évi július hó 15. napjáig bezárólag a tlkvi hatóságához nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog,

3) hogy mindazok, kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az annak folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik — ideértve azokat is, kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólamlásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz 6 (hat) hónap alatt, vagyis az 1902. évi július hó 15. napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltá után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, a kik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatolják, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. járásbíró, mint tlkvi hatóság.
Okland, 1901. december 30-án.

KONCZ KÁROLY,
kir. albiró.

„SINGER“ varrógépek

legnagyobb választékban

Tibád Ignác
fűszerkereskedésében Székely-Udvarhelyt (Alsó-piaczter) kaphatók részletfizetésre is — **Nagy raktár** finomított varró-gépolajból, géptűkből, olajokból és a géphez szükséges összes kellékekből.

2—12

Meghívó.

Az oláhfalvi és homoródmonti takarékpénztár részvénytársaság
1902. febr. 18-án d. n. 2 ó. kezdődőleg az intézet helyiségében fogja megtartani

X. évi rendes közgyűlését.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés, zárszámadás beterjesztése és tárgyalása.
  2. Felügyelő bizottság jelentése.
  3. A felmentvény megadása iránti határozat.
  4. Az igazgatósági tagok felének kisorsolása s azok helyébe választás.
- Szavazati jogot gyakorolnak mindazok, kik 1902. január 1-ig az intézet részvénykönyve szerint, mint ilyenek igazolva voltak.

Oláhfalvi és homoródmonti takarékpénztár részvénytársaság nevében:

Lántaky Sándor,
elnök.

Daniel Károly,
v. igazgató.

Szám. 6773—901.

tlkvi

Hirdetmény.

A m. kir. igazs. ügyminiszter ur 1901. évi augusztus hó 13-án 22135—901. I. M. I. szám alatt elrendelte, hogy a székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatósághoz tartozó **Kápolnás-Oláhfalva** község tkveiben fölvetett mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. t.-cz., az 1889. évi XXXVIII. és 1891. évi XVI. t.-cz. a tényleges birtokos tulajdonjogainak bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-czben

szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban bejegyzések helyesbítése fogantatossággal.

E célból **helyszíni eljárás** e nevezetűségben 1902. évi február hó 24-én fog kezdeni. Ennélfogva fölhívtnak:

1. Mindazok, a kik e tjkvekben előbb bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldött előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás alatt jelenjenek meg és az előterjesztet igazoló okiratokat mutassák fel.

2. Mindazok, a kik valamely ingatlan tulajdonjogot tartanak, de tlkvi bekebelezéskalmas okiratok nincsenek, hogy az átirás 1886. évi XXIX. t.-cz. 15—18. és az 1889. XXXVIII. t.-cz. 3., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak azokkal jogukat a kiküldött előtt igazolják, oda hassanak, hogy az átruházó tlkvi tulajdonos az átruházás létrejötté e kiküldött előtt ismerje el, a tulajdonjog bekebelezésre engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogukat ez uton érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedezménytől is elesnek.

3. Azok, kiknek javára tényleg már szünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy szünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy e bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedélyt nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyeg-mentesség kevézményétől elesnek.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság Székely-Udvarhelyt, 1901. december 30-án.

MIHÁLY JÁNOS,
kir. tvszéki egyes bíró.

1—3

Sz. 1416—1901. körj.

Árverési hirdetmény.

Alulírott község előjárósága által ezennel közhírré tetetik, hogy 1901. évi december havában e községben felfogatott 6 éves, fehérszőrű tehén 80 korona kikiáltási ár mellett, nyilvános árverezésen a község házában legtöbbet ígérőnek megadni, 1902. január 22-én d. n. 1 órakor.

Homoród-Abásfalva, 1902. január 2.

GODRA MIHÁLY,
körjegyző

SZÓTS MIHÁLY,
közs. bíró.

Sz. 1318. folyó 1901. vh.

Árverési hirdetmény.

A sz.-udvarhelyi kir. bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy székelyudvarhelyi kir. járásbírósnak V. 7014—1901. polg. számu végzése által oroszhegyi Nagy Józsi Andrásnak képviselve dr Kovács Mór ügyvéd által, oroszhegyi Pál B. János és társa Márton Imre ellen 200 korona tőke s járuléka iránti ügyben, alperesnél oroszhegy községben összesen 710 koronára becsült következő javai u. m.:

Két hámosló, egyik pej-, a másik barnaszőrű, két ökor-tinó 2 és fél évesek, kekes szőrűek és két tehén fehérszőrűek, 6 évesek, ezen ingók Oroszhegy községében, alperes Pál B. János házában 1902. január hó 29-én d. e. 9 órakor nyilvános árverésen el fognak adni, melynél az egyes javak vételárán azonnal fizetendők, esetleg a becsáron alul is a többet ígérőknek el fognak adni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhívtnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vének, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverezés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, alulírt végrehajtóhoz nyújtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár fölőslégére fognak utasíttatni.

Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtótól.

Sz.-Udvarhelyt, 1901. december hó 26-án.

BIRÓ SÁNDOR s. k.,
kir. végrehajtó.

ARTHA ANDRÁS

székelyudvarhelyi
Kossuth-u. 21.

(Zálogház mellett.)

Ajánlja a n. é. közönség szíves figyelmébe a Kossuth-u. 21. sz. (Zálogház mellett) egész újonnan berendezett férfi- és női

készcipő-raktárát és üzlethelyiségét.

A legfinomabb anyagból a legkényesebb izlésnek is megfelelően készült kellyőrsasággal, tartóssággal, pontossággal, tulajdonképpen árak mellett férfi-, női- és gyermekcipőket. Sokoldalú tapasztalataira engedélyezve, a n. é. közönség bizalmát és uton megrendeléseit kéri.

40-52

Építések, építkezések

és tervezéseket, valamint költségelőirányzatokat teljesen szakszerűen és a kor igényeinek megfelelően a legkényesebb izlésnek is megfelelően köz- és magánépületeket teljes berendezéssel elvállal

39-52

Vladár Ferencz

építő vállalkozó
Székely-Udvarhelyt, Szombathelyi-utca, saját házában.

Jutányos árak.

Templo javításokat, oltártervezeteket s minden eszákmba vágó dolgokat pontosan elkészít

Hirdetmény.

Ábrahámfalva község általános határtárgosi következtében szükségessé vált és az 1892. X. t. cz. 2. §. 1. b) pontjában említett telek-nyvi átalakítási eljárás befejeztetvén, ez azzal elszólítással tétetik közzé;

1) hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t. cz. 15., 17. §§-ai alapján ideértve e §§-oknak 1889 XXXVIII. t. cz. 5., 6. §§-aiban és az 1891. XXIX. t. cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítései is — valamint az 1889. XXXIII. t. cz. 7. és az 1891. XVII. t. cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések — vagy az 1886. XIX. t. cz. 22. §-a alapján történt törlesek vénytelenességét kimutathatják, e végből törlesei részeket 6 (hat) hónap alatt, vagyis 1902. évi július hó 15. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törleési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvankönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2) hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. cz. 6., 18. §-ainak eseteiben, ideértve ez utóbbinak az 1889. XXXVIII. t. cz. 5., 6. §-aiban foglalt kiegészítései is — a tenyleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásaikat 6 (hat) hónap alatt, vagyis 1902. évi július hó 15-ig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellenmondásaik többé figyelembe vétetni nem fog;

3) hogy mindazok, kik az 1. és 2. pontban előírt eseteken kívül az eljárás és az ennek

folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvankönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólamlásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz 6 (hat) hónap alatt, vagyis az 1902. évi július hó 15-ig bezárólag nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvankönyvi jogokat szerzett harma-

dik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. Járásbíró, mint tlkvi hatóság.

Okland, 1901. december 30.

KONCZ KÁROLY,
kir. albiró.

2-3

Az életmentő.

Igaz történet az életből. — Elbeszéli: Fábrián András, Turkevén. (Utánn. tilos.)

Mióta áll a világ, senki sem látta oly hasznát az olvasásnak, mint az édes atyám, a ki nagy beteg volt és hogy most egészséges, annak köszönheti, hogy olvasni tud.

Nyolcz esztendeig kinlódott jó atyám, gyomorgörcse és belharutja volt s vérszegénységben szenvedett; minden esztendőben vérhas támadta meg s e mellett szívdobogás. Ezek voltak belső betegségei, de borzasztó külső bajokban is szenvedett szegény. A csúzos és reumatikus bántalmak rettentően kínozták, dereka fájt, iszonyu szagatásai voltak és semmi sem használt neki. Már-már fölhagyott azzal, hogy orvosi szerekért hasztalan dobálja ki pénzét s párnákba csavarva egész napon át a kályha mellett ült s az imakönyvben s naptárban olvasgatott. Egyszerre csak felkiált.

— Ez az! — Micsoda?

kérdeztük mi.

— Ez az! ismétlé az öreg és egy elbeszélésre mutatott, melynek a címe: „Egy öreg ember titka”, melyben elbeszéli ifj. Szabó István, hogy a világ semmiféle szeré már nem használt neki, végre a híres Feller-féle „Elsa-Fluid”-hoz folyamodott, mely nem csak őt, de a faluban még sok más embert is meggyógyított.

Nem akartuk elrontani kedvét és kívánságára Feller V. Jenő gyógyszeráról a „Szt.-Háromság” Stubica, templom-utca rendeltünk 12 üvege Elsa fluidot, mert kevesebbet nem adnak. A patikus ur 5 korona utánvét mellett egy tucsat Elsa-Fluidot küldött és használati utasítást mellékelt hozzá, melyből megtudható, mikép kell használni. A posta költséget ő maga fizette.

14 napon keresztül óránként husz csöppet ivett atyám egy kanálnyi tejben ebből a jóillatu Elsa-folyadékból s minden reggel és este bedörzsölte magát az Elsa-csöppekkel. A 9-ik naptól kezdve jobban érezte magát és 2 hét múlva pedig egészséges lett.

A faluban hamarosan megtudta minden ember, hogy atyám egészséges. Valamennyien Feller-féle Elsafluidot rendeltek s csodálatosan az mindenkinek használt. Itt csak néhány esetet akarok említeni. A Dandár István öregsége következtében szemgyöngöségben szenvedett, már közel volt a

megvakuláshoz s e miatt a Feller-féle Elsa-fluidot kezdte használni. Hat hét alatt úgy látott, mint egy fiatal ember. Nagy Jánosnak és még 20 embernek szurása és derekszája volt, a fejük és keresztcsontjuk fájt, erősen köhögtek, influenzások voltak és valamennyit egészségesé tette a Feller féle Elsa-fluid. Erős Károlynénak szédülései voltak és mellbaj kínoztá, vért köpött s láza volt, úgy, hogy a tejet is elvesztette, csecsemője ennél fogva hasgörcsöket és kiüléseket kapott, ezt a szegény asszonyt is kigyógyította a Feller-féle Elsa-Fluid, újra volt teje s gyermeke is pompásan meghízott. A plébános ur gazdasszonya orbánczot kapott az arcán, mérges daganat volt a lábán s a nyaka fájt. Kolompár András rémséges fogtájában és hat gyermeke sárgaságban szenvedett, gyomorbajuk, hányingerük, dugulásuk és gilisztájuk volt. A Feller-féle Elsa-fluid úgy ezeket, mint minden előforduló betegséget kigyógyít.

Az Elsa-fluid mind híresebb lett, a szegény emberek összegyűjtötték pénzüket és sokan együttesen 16 koronáért négy tucsatot rendeltek, hogy így olcsóbbá kerüljön. Ez a szer az apró marháknak és a sertéseknek is használ. Az én öreg apámnak nem volt nyugta

és egyre azon gondolkozott, mikép mutathatná ki halálját Feller V. Jenő gyógyszerész urnak, kinek egészségét köszönhetette. S mikor egyszer a templomból jött, így szólt hozzám:

— Az olvasásnak köszönhetem, hogy erre a jó szerre találtam, a mely az én életmentőm volt, ülj hát le fiam, ird meg, hogy mint segített rajtam a Feller féle Elsa fluid s mi a legmélyebb halát érezzük iránta és ne sajnálja, nyomassa ki az ujságokban és naptárakban, hadd tudja meg a világ mily hathatós szer az Elsa-fluid.

Ti, kedves olvasók ha az Elsa-fluidot megakarjátok rendelni, így ezimezzétek:

FELLER V. JENŐ gyógyszerárának

Stubicán Templom-utca (Zágrábmegye)

és adja a jó Isten, hogy ez a csodaszer sohasem fogyjon ki s mindenkinek oly hathatósan segítsen, mint az én öreg atyámnak.

Törv. védve.

Védjegy.

Postán, vagy a pénz előzetes beküldése után bérmentve küldi az egyedüli készítő:

FELLER V. JENŐ

gyógyszertára Stubica templom-utca (Zágrábmegye.)

Főraktárak Budapesten:

Török József gyógyszerárában, VI., Király-utca 12. Dr Egger-féle „Nádor” gyógyszerárában, Váci-körút 17. Zoltán Béla gyógyszerárában, V., Nagykorona-utca 23.

„Mindenkinek megmondom és megírom, hogy csakis a híres Feller-féle

„ELSA-FLUID”

mentette meg az életemet.”

Irja

Ifj. Szabó István.
Pakozd.

18 éven át egész testemen különféle kínos sebekben szenvedtem, senki és semmi sem segített rajtam, csak az ön „ELSA-FLUID”-JA, mely teljesen kigyógyított.
Königschnabel Endre
Körösbánya.

BERKECZY LAJOS

ÉPÜLET- ÉS DISZMÜBÁDOCOS

ajánlja minden szakmába vágó munkáit, u. m.: toronyfedés, házfedés, ócska fedelek javítását utólagos fizetéssel is. Készletben minden bádogos munkák, fürdő kádak, bázi cikkek, konyhaeszközök és kertészeti cikkek. — Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Az üzlet 15 évi fennállása a megrendelések és kiszolgálások kifogástalanságáról és szoliditásától tanuskodik. Minél számosabb megbízást kér

25—38 tisztelettel:
BERKECZY LAJOS bádogos mester,
Szekely-Udvarhelyt.

**A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller**

egy régi kipróbált háziaszer, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésű alkalmaztatik köszvénynek, csúznál és meghüleséknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: **Török József**, gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Raktár: Nagysolymosi Konecz Ármin gyógyszerertára Székely-Udvarhelyt. 8—28

Épület- és butorasztalos.

Van szerencsém értesitenia nagyérdemű közönséget, hogy mindennemű az asztalos iparba vágó munkákat elvállalok, így jutányos áron és szolid kivitelben készítek szoba- és konyha-berendezéseket, gazdasági felszereléseket, épületek padolását, ajtókat és ablakokkal való felszerelését, különösen ajánlom remek művi íróasztalaimat, könyv- és irományállványaimat.

Községi jegyzői és bírói irodák teljes berendezését.

Jutányos árak, izléses munka!

Szekely-Udvarhelyt, Szombatfalvi-utca. (Saját házamban.)

87—52

BIRÓ FERENCZ.

„KEGYELET”

disztemetkezési intézet

Szekely-Udvarhelyt, a Főtéren,

Barcsay Károly

divatüzletével egybekötve.

Temetkezéseket úgy helyben, mint vidéken legpontosabban, a legegyszerűbből a legdiszesebb kivitelig eszközöl.

Templomok, kápolnák és termek, sőt egész udvarok gyászba vonását is elvállalja. Hullákat exhumáltat s bárholnan elszállítat. Raktárt tart fa- és érc-koporsókból, szemfedelekből, párnák-, szalagok- és egyéb gyászkelekből mindig nagy választékot. Új gyászkecsik fényes felszerelésekkel, testörök s az összes temetési személyzet ruházata teljesen magyar. Főelve: olcsó és pontos kiszolgálás.

3—52

Jakabovszky József

czipésmester

Szekely-Udvarhelyt (Alsó-piaczter).

Készít mindenféle **térfi-, női- és gyermek-czipőket** a legjobb minőségű anyagból. Javításokat gyorsan és pontosan teljesít.

3—4

A „szekely emberhez” Székely-Udvarhelyt.

Tibád Ignác

fűszerkereskedése Székely-Udvarhelyt (Alsó-piaczter).

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a helyi piacon egy a mai kor igényeinek megfelelő

fűszerkereskedést

nyitottam. — Jól berendezett raktáromra felhívom a n. é. közönség becses figyelmét. A fűszer-szakmába vágó összes cikkekben u. m.: a legfinomabb cukor, kávé, orosz- és karaván-theák, szebeni szalámi, amerikai kétszer finomított kólaaj. Asztalosok részére a szükséges összes festék, lenolaj-kenezek és mindennemű ecetek stb. — A világhírű aradi lisztek minden számban.

A fenti cikkek a legolcsóbb napi árak szerint árusítom.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok

5—12

kitünő tisztelettel:

Tibád Ignác

Kitünő minőségű áru a jelszavam.

A főpiacztéren kiadó olcsó lakás

Egy három szobás és nagy szép világos lakás a szükséges mellékiségekkel, udvaron az emeleten kiadó 240 forintért.

Egy kis és egy nagyobb szobával lakás az emeleten kiadó 110 forintért.

Egy ugyanilyen a földszinten évi 100 forintért. E két kisebb lakás magánosoknak, vagy gyermektelen családnak kiadó — A nagy-utcai lakás kiadó.

A lakások részben azonnal is elfoglalható egy vagy két szobával is.

A három szobás lakás megnagyobbított egy vagy két szobával is.

Egy három m. magas földszintes-szálló külön épült konyhával, pinczéssel, nagy udvarral, mindenféle mellékiségekkel, gazdasági épületekkel, nagy kettős pajta, szekérszín nyitott és zárt.

2000 □-öles, veteményesnek alkalmas tel, külön dróttal bekerítve, a tábor-utczán kiadó és azonnal át is vehető.

Vidékről beköltözni akaró gazdálkodóknak vagy konyha-kertészettel foglalkozóknak igen alkalmas. Évi béré 240 frt.

Esetleg eladó készpénzért is. Ára 3 forint. — Értekezhetni:

Konecz Ármin tulajdonossal, gyógyszerertár letti irodájában bármikor.

B

Grünwald Albert
butorkereskedő
Brassó,
Kapu-u. 47. 49.
Legnagyobb
butorraktár
a Reinhart Fülöp
aradi butorgyáros
hírneves
készítményei
gyári árakon.

U

30 hálószoba
30 ebédlő
50 szalon és
több uriszoba
barock,
renaissance,
secessió és
ónémet stílusban
állandóan
raktáron van-
nak.

T

Nagy választék
szalon- és
futó szőnye-
gekben.
Párisi, berlini,
brüsseli stb.
selyem, pe-
luche szőve-
tekben.

O

Kezkesedik
kitünő minősé-
gért,
rendkívüli
olcsó árak mellett.
Vidéki
megrendelések a
legpontosabban
eszközöltetnek.

R

37—52